

PANEVĖŽIO „ŽEMYNOS“ PROGIMNAZIJOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS DĖL 2018 – 2019 MOKSLO METŲ PRADINIO IR PAGRINDINIO UGDYMO PIRMOSIOS DALIES PROGRAMŲ, NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO PLAUKIMO BASEINE UGDYMO PLANŲ TVIRTINIMO

2018 m. rugsėjo 3 d. Nr. V-189
Panevėžys

Vadovaudamasis 2017-2018 ir 2018-2019 mokslo metų pradinio ir pagrindinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymais Nr. V- 446 bei Nr. V-442, V- 459, t v i r t i n u Panevėžio „Žemynos“ progimnazijos 2018-2019 mokslo metų pradinio ir pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programų, neformaliojo vaikų švietimo plaukimo baseine ugdymo planus (pridedama).

Direktorius

Romualdas Grilauskas

SUDERINTA
Progimnazijos tarybos pirmininkė
Giedrutė Skorupskienė

2018 m. birželio 13 d.
Protokolo Nr.2

SUDERINTA
Panevėžio miesto savivaldybės
administracijos švietimo ir jaunimo
reikalų skyriaus vedėjas Dainius Šipelis

2018 m. rugsėjo 3 d.
įsakymas Nr. VĮ-139(22.1.7)

PANEVĖŽIO „ŽEMYNOS“ PROGIMNAZIJA

2018-2019 MOKSLO METŲ
PRADINIO ir PAGRINDINIO UGDYMO
pirmosios dalies PROGRAMŲ,
NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO
PLAUKIMO BASEINE

U G D Y M O P L A N A I

Panevėžys
2018

PATVIRTINTA
 Panevėžio „Žemynos“ progimnazijos
 direktoriaus 2018 m. rugsėjo 3 d.
 įsakymu Nr. V- 189

2018-2019 MOKSLO METŲ PRADINIO ir PAGRINDINIO UGDYMO pirmosios dalies PROGRAMŲ bei NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO PLAUKIMO BASEINE UGDYMO PLANAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Progimnazijos ugdymo planai (toliau vadinama – Ugdymo planai) parengti vadovaujantis 2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metų pradinio ugdymo bei pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų Bendraisiais ugdymo planais (toliau – BUP) ir kitais bendrąjį ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais, apibrėžia pradinio ugdymo bei pagrindinio ugdymo pirmosios dalies bei neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą Panevėžio „Žemynos“ progimnazijoje 2017 – 2018 mokslo metais. BUP skirtų ugdymo programoms įgyvendinti valandų panaudojimo lentelė pridedama (1 priedas).

2. Ugdymo planų tikslas: apibrėžti bendruosius ugdymo programų vykdymo reikalavimus, sudaryti galimybes, kad kiekvienas besimokantysis pasiektų kuo geresnius ugdymo(si) rezultatus ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą reikalingas kompetencijas.

3. Ugdymo planų uždaviniai:

3.1. nustatyti pamokų skaičių, skirtą pradinio ir pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programoms įgyvendinti;

3.2. numatyti gaires ugdymo turiniui kurti ir įgyvendinti;

3.3. kurti ugdymo proceso dalyvių sąveiką (mokytojo ir mokinio, mokinio ir mokinio, mokytojo ir mokymosi aplinkų) ugdymo(si) procese, siekiant personalizuoto ir savivaldaus mokymosi.

4. Progimnazijos ugdymo turinio įgyvendinimas, palankios mokymuisi emocinės aplinkos kūrimas grindžiamas mokyklos bendruomenės - mokytojų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) susitarimais, pamatinėmis humanistinėmis vertybėmis:

- **asmeniniu tobulėjimu** - (savistaba, nuolatinis mokymasis, atvirumas naujoms patirtims),
- **atsakingumu** - (moralinių, pareiginių ir teisinių reikalavimų paisymas),
- **bendruomeniškumu** - (vienybė, dalijimasis, rūpinimasis kitais, pagalba kitiems, išipareigojimai draugams ir mokyklos bendruomenei),
- **kūrybiškumu** - (sugebėjimas kelti naujas idėjas, mąstyti savarankiškai, nestereotipiškai, gebėjimas spręsti problemas),
- **estetiškumu** - (elgesio, kalbos ir aplinkos grožio puoselėjimas).

5. Ugdymo planuose vartojamos sąvokos:

5.1. Progimnazijos ugdymo planas - ugdymo turinio įgyvendinimo, vadovaujantis progimnazijos susitarimais, Bendrųjų ugdymo planų bendrosiomis nuostatomis ir bendrąjį ugdymą reglamentuojančiais kitais teisės aktais, aprašas.

5.2. Dalyko modulis - apibrėžta, savarankiška ir kryptinga ugdymo programos dalis.

5.3. Ilgalaikis dalyko planas - dalyko ugdymo ir turinio gairės, mokytojo parengtos atsižvelgiant į numatomus mokinių pasiekimus pagal Bendrąsias programas, tvirtinamas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro.

5.4. Individualus ugdymo planas - mokomo namie mokinio planuojami mokytis dalykai ir jiems skiriamas pamokų skaičius mokymosi namie laikotarpiui.

Taip pat asmenų, baigusių užsienio valstybės ar tarptautinės organizacijos pradinio ar pagrindinio ugdymo programos dalį, ugdymo planas.

5.5. **Kontrolinis darbas** - žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

5.6. **Laikinoji grupė** - mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti.

5.7. **Pamoka** - pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

5.8. **Virtualioji mokymosi aplinka (VMA)** – kompiuterių tinklais ir kitomis informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis pagrįsta ugdymo sistema, kurioje mokytojų padedami mokosi mokiniai.

5.9. Prevencinė veikla – planingų ir sistemingų priemonių veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis mokyklos bendruomenės narių (vaikų, administracijos atstovų, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių.

5.10. Socialinės ir emocinės kompetencijos-mokinių savęs pažinimo, empatijos, problemų ir konfliktų sprendimo, pykčio valdymo, streso įveikos, bendravimo ir bendradarbiavimo, kiti socialiniai įgūdžiai.

5.11. Patyčių prevencijos reiškinių tolesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas. ir intervencijos stebėseną-patyčių situacijos mokykloje stebėjimas renkant, analizuojant faktus ir informaciją.

5.12. Kitos Ugdymo plane vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme bei kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

PIRMASIS SKIRSNIS MOKSLO METŲ TRUKMĖ. UGDYMO ORGANIZAVIMAS

6. Ugdymo proceso trukmė:

6.1. Ugdymo procesas prasideda 2018 m. rugsėjo 3 d., baigiasi 2019 m. birželio 9 d.(1-4 klasėse) ir birželio 21 d.(5-8 klasėse). Ugdymo proceso trukmė 1- 4 klasėse - 175 ugdymo dienos (I pusmetį – 94, II pusmetį – 81 ugdymo diena), 5-8 klasėse -185 dienos (I pusmetį – 94, II pusmetį – 91 ugdymo diena).

Pažintinę-kultūrinę, socialinę-pilietinę veiklą visiems klasės mokiniams organizuojant šeštadienį (klasės auklėtojų, dalyko mokytojų, švietimo pagalbos specialistų ir mokinių nuožiūra), mokslo metai būtų atskiru įsakymu atitinkamai trumpinami kiekvienai konkrečiai klasei, neviršijant 5 ugdymo dienų.

6.2. 2018 – 2019 mokslo metais ugdymo procese mokiniams skiriamos: rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) atostogos. Į atostogų trukmę neįskaičiuojamos švenčių dienos. Jų bendra trukmė – 17 ugdymo dienų:

Klasės	1 - 4	5 - 8
Mokslo metų pradžia/ Ugdymo proceso pradžia	09-03	
Pusmečių trukmė	1-asis 2018-09-03 – 2019-01-31 2-asis 2018-02-01 – 2019-06-09	1-asis 2018-09-03 – 2019-01-31 2-asis 2018-02-01 – 2019-06-21
Rudens atostogos	2018-10-29 – 2018-11-02	
Žiemos (Kalėdų)	2018-12-27 – 2019-01-02	

atostogos		
Žiemos atostogos	2019-02-18 – 2019-02-22	
Pavasario (Velykų) atostogos	2019-04-23 – 2019-04-26	
Ugdymo proceso pabaiga	2019-06-09	2019-06-21
Ugdymo proceso trukmė savaitėmis	35 savaitės	37 savaitės
Vasaros atostogos	2019-06-10 - 08-30	06-24 - 08-30

7. Progimnazija dirba penkias dienas per savaitę. Pagrindinė ugdymo proceso organizavimo forma – pamoka. Pamokos trukmė 2-8 klasėse - 45 min, 1 klasėje -35min.

8. Mokyklos direktorius, esant aplinkybėms, keliančioms pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremaliąją padėtį, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo. Ekstremalioji padėtis – tai padėtis, kuri susidaro dėl kilusio ekstremalaus (gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio) įvykio ir kelia didelį pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui, gamtai arba lemia žmonių žūtį, sužalojimą ar didelius turtinius nuostolius. Apie priimtus sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo informuojamas Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Švietimo ir jaunimo reikalų skyrius.

Jei mokymo klasėse, mokymo kabinetuose šiltuoju metų laikotarpiu temperatūra aukštesnė kaip 28 °C, gali būti koreguojamas ugdymo procesas, mokyklos direktoriaus sprendimu - trumpinamos pamokos.

Įvykus krizei, t. y. netikėtam ir/ar pavojingam įvykiui, sutrikdančiam įprastą mokyklos bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiančiam visą ar didesnę mokyklos bendruomenės dalį, nedelsiant informuojamas Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Švietimo ir jaunimo reikalų skyrius, prireikus –kitas institucijas (Panevėžio miesto Vaiko teisių apsaugos skyrių, ir/ar policiją).

9. Jei oro temperatūra 20 laipsniai šalčio ar žemesnė, į mokyklą gali nevykti 1-5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – ir 6-8 klasių mokiniai. Ugdymo procesas, atvykusiems į mokyklą mokiniams, vykdomas. Mokiniams, neatvykusiems į mokyklą, mokymuisi reikalinga informacija skelbiama mokyklos elektoriniame dienyne. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių. Dienyne žymimos neįvykusių pamokų datos ir skiltyje „Pamokų turinys“ įrašoma: „Pamoka nevyko dėl...“

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYKLOS UGDYMO PLANO RENGIMAS .

MOKYKLOS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS

10. Ugdymo planą vieneriems mokslo metams, vadovaudamasi demokratiškumo, subsidarumo, prienamumo, bendradarbiavimo principais rengė 2017-04-10 direktoriaus įsakymu Nr. V-107 suformuota darbo grupė, kurią sudarė progimnazijos direktoriaus pavaduotojai ugdymui, mokytojai, švietimo pagalbą teikiantys specialistai, mokiniai, tėvai. Plano projektas suderintas su Progimnazijos taryba, Panevėžio miesto savivaldybės administracijos švietimo ir jaunimo reikalų skyriumi.

11. Mokyklos ugdymo turinys formuojamas pagal mokyklos tikslus, konkrečius mokinių ugdymo(si) poreikius ir įgyvendinamas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis

programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios programos), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ (toliau – Geros mokyklos koncepcija), BUP, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas), remiantis švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese duomenimis, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais, mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo duomenimis.

TREČIASIS SKIRSNIS MOKINIO GEROVĖS UŽTIKRINIMAS IR SVEIKATOS UGDYMAS MOKYKLOJE

12. Mokykla, įgyvendindama mokyklos pradinio ir pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programas, sudaro sąlygas mokiniui mokytis pagarba vienas kitam tarp mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, laiku pastebi ir nedelsdama sustabdo patyčių ir smurto apraiškas, užtikrina higienos reikalavimų neviršijantį mokymosi krūvį. Mokykloje mokiniui saugia ir palankia ugdymosi aplinka rūpinasi ir mokinio gerovės užtikrinimo klausimus sprendžia mokyklos vaiko gerovės komisija, kuri vadovaujasi Mokyklos [vaiko gerovės komisijos](#) sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 2 d. įsakymu V-319 „Dėl Mokyklos [vaiko gerovės komisijos](#) sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

13. Mokykla, įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, organizuoja kryptingas sveikos gyvensenos stiprinimo ir prevencines veiklas:

Rugsėjo mėnuo	Akcija „Ar sunki mano kuprinė“. Pasaulinė hipertenzijos diena. Akcija „Žinokime savo kraujo spaudimą“ (7-8 klasės mokiniai ir mokytojai).
Spalio mėnuo	Psichinės sveikatos diena. „Kokia mano savijauta. Nebijok – klausk“. Akcija „Pasaulinė alkio diena“. Pilietinė akcija „Košės diena“ - spalio 10d.“
Lapkričio mėnuo	Akcija „JES-sveikuoliškas rytmetis“. Lapkričio 16-a-Tarptautinė tolerancijos diena.
Gruodžio mėnuo	Renginiai, skirti Pasaulinei ŽIV/ AIDS dienai“: Piešinių, plakatų konkursai; protmūšis „AIDS: geriau žinoti“ (organizuoja ULAC (Užkrečiamų ligų AIDS centras). Tarptautinė antikorupcijos diena-gruodžio 9-oji.
Vasario mėnuo	Vasaris - sveikatos stiprinimo mėnuo. Saugesnio interneto diena-vasario 6-oji.
Kovo mėnuo	Pasaulinė vandens diena. Akcija „Vanduo-sveikatos šaltinis“.

	Respublikinė akcija -Veiksmo savaitė „Be patyčių“.
Balandžio mėnuo	Tarptautinė triukšmo suvokimo diena. „Pabūkime – tyloje“.
Gegužės mėnuo	Pasaulinė rankų higienos diena. Akcija „Plaukime rankas“. Pasaulinė diena be tabako: Akcija „Obuolys vietoj cigaretės“. Plakatų konkursas „Rūkimui-NE“. Klasių valandėlės „Vaikų apsauga nuo prekybos žmonėmis pavojų“.
Rugsėjo – gegužės mėn.	Dalyvavimas „Sveikatiados“ renginiuose.
Birželio mėnuo	Paskaitų ciklas „Vandenyje būk atsargus – tu ne žuvis, o tik žmogus“. Kūrybinių darbų konkursas Tarptautinei Vaikų gynimo dienai - birželio 1-ai pažymėti.

14. Mokykla, įgyvendindama Smurto ir patyčių prevenciją ir intervenciją mokykloje, vadovaujasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“ bei Panevėžio m. savivaldybės administracijos direktoriaus 2018-04-11 įsakymu Nr. A-274(4.1E) „Dėl smurto ir patyčių prevencijos vykdymo Panevėžio miesto mokyklose tvarkos aprašo, patvirtinto administracijos direktoriaus 2017m. birželio 20d. įsakymu Nr. A-602 (4.1E), pakeitimo.

Remdamasi dokumentais, mokykla nuosekliai ir reguliariai/sistemiškai ugdo mokinių socialines ir emocines kompetencijas (mokinių savęs pažinimo, empatijos, problemų ir konfliktų sprendimo, pykčio valdymo, streso įveikimo, bendravimo ir bendradarbiavimo bei kitų socialinių įgūdžių). Prevencinė ir intervencinė veikla, socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymas, vykdomas naudojant įvairias metodines priemones, prevencines programas: socialinių emocinių įgūdžių lavinimo ir smurto prevencijos programa 1-4 klasėse „Antras žingsnis“, 1-8 klasėse - „Gyvenimo įgūdžių“ ugdymo programa. Užsiėmimus veda klasių auklėtojai, švietimo pagalbos specialistai, kvietiniai asmenys. Šios prevencinės programos integruojamos į ugdymo turinį, neformaliojo vaikų švietimo veiklas, organizuojant prasmingas, bendruomeniškumą, savanorystę, pilietiškumą, saviraiškų dalyvavimą skatinančias veiklas.

15. Mokykla sudaro galimybes mokiniui kiekvieną dieną per 30 min. ilgąją pertrauką aktyvų sporto salėse, sporto aikštyne, vidiniame kieme užsiimti fiziškai aktyvia veikla, kuri praplečia kūno kultūros pamokų ugdymo turinį.

16. Mokykla, įgyvendindama mokyklos pradinio ir pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programas, vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017. „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma).

17. Visuomenės sveikatos priežiūrą mokykloje vykdo visuomenės sveikatos biuro sveikatos priežiūros specialistas, rinkdamas, kaupdamas ir analizuodamas duomenis apie Mokinių sveikatos būklę, pateikdamas pedagogams asmens sveikatos priežiūros specialistų rekomendacijas dėl

Mokinių sveikatos bei koordinuodamas šių rekomendacijų įgyvendinimą. Su bent vienu mokiniu, pradėjusio lankyti Progimnaziją ir ugdomo pagal pradinio ugdymo programą, tėvu (globėju, rūpintoju) aptaria Mokinio sveikatos stiprinimo ir saugumo poreikį, o kitų Mokinių – pagal poreikį. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas kartu su švietimo pagalbos specialistais inicijuoja ir dalyvauja sveikatingumo projektų (programų) rengime ir įgyvendinime, teikia sveikatos žinias Mokyklos bendruomenei apie sveikatos išsaugojimą bei sveikatos stiprinimo būdus, moko pritaikyti jas praktiškai, prižiūri mokinių maitinimo organizavimo atitiktį Maitinimo organizavimo bendrojo ugdymo mokyklose tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-96, nustatytiems reikalavimams. Dalyvauja Progimnazijos vaiko gerovės komisijos veikloje ir įsivertinant Mokyklos veiklą, teikia pagalbą ir informaciją kūno kultūros mokytojams komplektuojant kūno kultūros ugdymo grupes pagal mokinių fizinių pajėgumą. Teikia ir (ar) koordinuoja pirmosios pagalbos teikimą progimnazijoje, tikrina mokinių asmens higieną, planuoja ir taiko užkrečiamųjų ligų ir jų plitimo profilaktikos priemones pagal kompetenciją.

Progimnazijoje rugsėjo-lapkričio mėn. bus vykdoma mokyklinio 12-15 m. amžiaus vaikų emocinės sveikatos stiprinimo programa, susipažįstama su 1-ųjų ir 5-ųjų klasių mokinių emocine sveikata, pagal atskirą programą stiprinami 1-8 klasių mokinių turimi socialiniai įgūdžiai.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PAŽINTINIŲ, KULTŪRINIŲ, SOCIALINIŲ IR PILIETINIŲ VEIKLŲ PLĖTOJIMAS

18. Mokykla, siekdama nuosekliai ugdyti mokinių pažintines, praktines socialines kompetencijas, mokyklos ugdymo turinyje susieja formaliąsias **socialinio ugdymo pamokas (istorija, geografija)** su neformaliosiomis praktinėmis veiklomis:

18.1. pažintinėmis ir kultūrinėmis veiklomis, sudarydama galimybes mokiniams lankytis muziejų, bibliotekų organizuojamose programose ir renginiuose.

18.2. skatinančiomis pilietinį įsitraukimą, ugdančiomis gebėjimą priimti sprendimus ir motyvaciją dalyvauti mokyklos ir vietos bendruomenės veiklose, bendradarbiaujant su įvairiomis vaikų ir jaunimo organizacijomis, interesų grupėmis, valdžios ir savivaldos institucijomis;

18.3. padedančiomis mokiniams ugdytis medijų ir informacinį raštingumą;

18.4. socialinėmis (karitatyvinėmis) veiklomis, padedančiomis mokiniams ugdytis pagarbos, rūpinimosi, pagalbos kitam ir kitokiam vertybines nuostatas.

18.5. užmegztomis kūrybinėmis, gamtamokslinėmis, edukologinėmis krypties partnerystėmis, įgyvendinant nacionalinius ir tarptautinius projektus::

18.5.1. „Neformaliojo vaikų švietimo paslaugų plėtra“ (mokiniai apibendrina ir pristato mokyklos bendruomenei 6 edukacinių programų veiklas: 2 kultūrinės-meninės krypties, 2 technologijų ir kūrybinių industrijų krypties, 2 - gamtinės ir edukologinės krypties).

19. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programą, pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė nuosekliai per mokslo metus organizuojama veikla (toliau – pažintinė kultūrinė veikla) yra privaloma, sudėtinė ugdymo proceso veiklos dalis. Šioms veikloms, kurios įskaičiuojamos į ugdymo proceso dienas, per mokslo metus skiriama 15 dienų, jomis siekiama BP numatytų ugdymo tikslų.

Netradicinio ugdymo dienos 2018-2019 m.m. šios:

2018-09-03 (Pr)	Mokslo ir žinių diena	Meno vadovės, klasių auklėtojos, pradinių klasių mokytojos, dalykų mokytojai, mokyklos administracija, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai)	X	X
--------------------	-----------------------	---	---	---

2018-09-07 (P)	Miesto istorijos diena. (Panevėžio miesto savivaldybės ir administracijos Švietimo ir jaunimo reikalų skyriaus 2017-11-02 raštas Nr.A-973)	Klasių auklėtojos, tą dieną pamokas pagal pastovų tvarkaraštį turintys dalykų mokytojai.	X	X
2018-10-09 (A)	Gamtos diena; (tiriamoji veikla gamtoje)	Klasių auklėtojos, tą dieną pamokas pagal pastovų tvarkaraštį turintys dalykų mokytojai,	X	X
2018-11-28 (T)	Mokomės kitaip. (konkursai, protmūšiai, įdomios užduotys, užsiėmimai įvairiose edukacinėse erdvėse, tėvų vedamos pamokos).	Dalykų mokytojai, klasių auklėtojos, mokiniai ir jų tėvai (globėjai, rūpintojai).	X	X
2018-12-05 (T)	Projektas „Prakalbinkim erdvę“ (mokyklos erdvių kalėdinis puošimas, kalėdinio pyrago akcija).	Klasių auklėtojos, tą dieną pamokas pagal pastovų tvarkaraštį turintys dalykų mokytojai, , mokiniai ir jų tėvai (globėjai, rūpintojai).	X	X
2018-12-21 (P)	Projektas „Kalėdų belaukiant“	Pradinių klasių mokytojos	X	
2019-02-11 (Pr)	Mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) konsultacijų diena	Klasių auklėtojos, mokyklos administracija, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai)	X	X
2019-03-08 (P)	Mokyklos diena (Kovo 11-osios minėjimas, nominacijų „Augu Tau, Lietuva“ teikimas.	Meno vadovės, neformaliojo švietimo grupių vadovai, klasių auklėtojos, tą dieną pamokas pagal pastovų tvarkaraštį turintys dalykų mokytojai, pradinių klasių mokytojos, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai)	X	X
2019-04-08 (K)	Žmogaus saugos diena	Žmogaus saugos mokytoja, švietimo pagalbos specialistės, klasių auklėtojos	X	X
2019-05-14 (A)	Kūrybiškumo diena „Aš gebu ir galiu“ (Panevėžio miesto savivaldybės ir administracijos Švietimo ir jaunimo reikalų skyriaus 2017-11-02 raštas Nr.A-973)	Šokių, meno vadovės, pradinių klasių mokytojos, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai)	X	
2019-06-03	Sporto- sveikatingumo	1-8 klasių auklėtojai, kūno	X	X

(A)	diena. (Panevėžio miesto savivaldybės ir administracijos Švietimo ir jaunimo reikalų skyriaus 2017-11-02 raštas Nr.A-973)	kultūros mokytojai.		
2019-06-04 (T)	Karjeros diena (Panevėžio miesto savivaldybės ir administracijos Švietimo ir jaunimo reikalų skyriaus 2017-11-02 raštas Nr.A-973)	Pradinių klasių mokytojos, 1-4 klasių mokiniai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai)	X	
2019-06-05 (K)	Kultūros diena. Šokių šventė . (Panevėžio miesto savivaldybės ir administracijos Švietimo ir jaunimo reikalų skyriaus 2017-11-02 raštas Nr.A-973)	Šokių, meno vadovės, pradinių klasių mokytojos, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai)	X	
2019-06-06 (P)	Atradimų diena (edukacinės ekskursijos ir išvykos)	Pradinių klasių mokytojos, mokiniai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai)	X	-
2019-06-09 (Pr)	Projektas „Vasarėlę pasitinkant“	Pradinių klasių mokytojos, 1-4 klasių mokiniai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai)	X	-
2019-06-14 (P)	Atradimų diena įvairiose edukacinėse aplinkose.	5-8 klasių auklėtojos, klasių tėvų komitetai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai)		X
2019-06-17 (Pr)	Kūrybiškumo diena. (Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Švietimo ir jaunimo reikalų skyriaus 2017-11-02 raštas Nr.A-973)	5-8 klasių auklėtojos, klasių tėvų komitetai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai)		X
2019-06 -18 (A)	Karjeros diena tėvelių darbovietėse „Šok į tėvų klumpes“ (Panevėžio miesto savivaldybės ir administracijos Švietimo ir jaunimo reikalų skyriaus 2017-11-02 raštas Nr.A-973)	5-8 klasių auklėtojos, klasių tėvų komitetai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai)	-	X

2019-06-19 (T)	Išvykų ir turizmo diena “Pažinkime savo kraštą”	5-8 klasių auklėtojos, dalykų mokytojai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai)	-	X
2019-06-20 (K)	Kultūros diena “Sportuokime, vaidinkime kartu” (Panevėžio miesto savivaldybės ir administracijos Švietimo ir jaunimo reikalų skyriaus 2017-11-02 raštas Nr. A-973)	5-8 klasių auklėtojai, kūno kultūros mokytojai	-	X
2019-06-21 (P)	Ugdymo proceso pabaigos šventė	Meno vadovės, 5-8 klasių auklėtojos, dalykų mokytojai, mokyklos administracija mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai),	-	X
		Iš viso:	15	15

20. Netradicinė ugdomoji mokinių veikla organizuojama ne tik progimnazijoje, bet ir kitose įvairiose aplinkose: muziejuose, parkuose, bibliotekose, **virtualiose mokymosi aplinkose**. sudarant sąlygas mokinių aktyviam ugdymuisi, praktinei, eksperimentinei ir kitokiai veiklai. Šios netradicinio ugdymo dienos įtraukiamos į ilgalaikius dalykų planus, įforminamos elektroniniame dienyne.

21. Ugdymui išradingai pritaikoma mokyklos teritorija - „klasė lauke“, ekologinis takas “Susipažinkime“. Įvairios mokyklos aplinkos (želdiniai, stadionas, aikštynai, poilsio zonos ir t.t.) naudojamos kaip mokymosi lauke vietos ir šaltiniai. Mokytojai žino jų edukacines galimybes ir geba panaudoti ugdymui: teritorijos pritaikymui praktikoje, tyrinėjimui ir kitokiam mokymuisi, sveikatos stiprinimui, žaidimams ir kt.

22. Mokytojai domisi ugdymo ne mokykloje - gamtoje, kultūros įstaigose, įmonėse, valdžios institucijose ir kt.- galimybėmis ir organizuoja realaus pasaulio pažinimu pagrįstą ugdymą už mokyklos ribų esančiose aplinkose:

- Panevėžio specialusis autotransportas (atliekų rūšiavimas)
- UAB „Aukštaitijos vandenys“
- Panevėžio kraštotyros muziejus
- Glasremis - meninio stiklo studija
- KTU Panevėžio technologijų ir verslo fakultetas
- VšĮ Panevėžio profesinio rengimo centras
- Panevėžio apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba
- Panevėžio Gabrielės –Petkevičaitės Bitės viešoji biblioteka ir jos filialai
- Panevėžio turizmo informacijos centras
- [Viešoji įstaiga Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė](#) ir kt.

23. Mokytojai analizuoja ir aptaria mokinių mokymosi už mokyklos ribų poveikį, tobulina taikomus būdus ir ieško naujų galimybių. Tai aktualizuoja ugdymą, suteikia mokiniams galimybę įgyti įvairesnės patirties, būti mokomiems įvairesnių žmonių ir susieti mokymąsi su savo interesais.

24. Pagal pagrindinio ugdymo programą privaloma socialinė – pilietinė veikla (toliau – SPV), kuriai skiriama 10 pamokų (valandų) per mokslo metus.

24.1.SPV tikslas - formuoti mokinių vertybines nuostatas, asmeninius, socialinius, komunikacinius darbo ir veiklos gebėjimus, ugdyti ir puoselėti mokinių tautinį ir pilietinį sąmoningumą, skatinti tautinę saviraišką.

24.2. Tai, mokinio pasirenkama ir/ ar mokyklos rekomenduojama veikla, kuri gali būti vykdoma pažintinės kultūrinės veiklos metu arba kitu laiku.

24.3. Ši veikla siejama su pilietiškumo projektais, pilietinėmis akcijomis - „Atminties kelias“, „Konstitucija gyvai“, „Atmintis gyvena liudija“, „Augu Tau Lietuva“, skirtomis Lietuvos Valstybės atkūrimo, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo, Panevėžio miesto gimtadienio, mokyklos vardo dienos ir kitoms datoms paminėti.

24.4. SPV vykdoma atsižvelgiant į mokinių amžiaus tarpinių ypatumus:

5 – 6 klasių mokinių veikla orientuota į mokinių socialinių ryšių kūrimą ir stiprinimą pačioje klasėje, mokyklos bendruomenėje.

7 – 8 klasių mokinių veikla orientuota į praktinius piliečio gebėjimus, dalyvaujant mokyklos savivaldoje, vietos bendruomenės ir jaunimo organizacijų veikloje, vykdamas projektus, kultūrinės bei socializacijos programas, atstovaujant savo mokyklą viešuose renginiuose.

Klasė	Visuomenei naudingos veiklos valandų (pamokų) skaičius per mokslo metus	Visuomenei naudingos veiklos rūšys
5, 6	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dalyvavimas klasės aktyvo veikloje: klasės veiklos organizavimas (seniūno, jo pavaduotojo, lankomumo registruotojo ir kt. pareigos.) 2. Klasės kabineto priežiūra. 3. Savitarpio pagalba (pagalba neįgaliam, sergančiam draugui) 4. Pagalba klasės auklėtojai(ui), dalykų mokytojams, švietimo pagalbos specialistams. 5. Klasės renginių organizavimas 6. Dalyvavimas aplinkos tvarkymo, švaros palaikymo akcijose.
7, 8	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dalyvavimas klasės aktyvo veikloje: klasės veiklos organizavimas (pareigos seniūno, jo pavaduotojo, lankomumo registruotojo ir kt.) 2. Klasės kabineto priežiūra. 3. Dalyvavimas mokyklos savivaldos veikloje. 4. Pagalba klasės auklėtojai (ui) tvarkant dokumentaciją, organizuojant klasės ir mokyklos renginius. 5. Pagalba tvarkant mokyklos vadovėlių saugyklą, skaityklą ar biblioteką. 6. Dalyvavimas aplinkos tvarkymo, švaros palaikymo, šalpos ir socialinės paramos akcijose. 7. Bendruomenės narių poreikių tyrimas ir pagalba juos tenkinant (padėti mokymosi, bendravimo sunkumų, specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams ir pan.) 8. Savitarpio pagalba

24.5. Socialinę - pilietinę veiklą organizuoja klasių auklėtojai, švietimo pagalbos specialistai, pilietiškumo pagrindų, neformaliojo ugdymo bei dalykų mokytojai ne pamokų metu. Valandos įrašomos už realiai atliktą veiklą. Mokinių atsiskaitymą už atliktą socialinę - pilietinę veiklą prižiūri klasių auklėtojai, taip pat auklėtojų skirti mokiniai. Gali būti įskaitomas darbas progimnazijos Mokinių taryboje, Mokyklos taryboje.

24.6. Mokiniai socialinės-pilietinės veiklos įrodymus kaupia savo aplanke, mokslo metų ar pusmečių pabaigoje atliktas veiklas pristato klasės susirinkime. Klasių auklėtojai, vadovaudamiesi

mokinių sukauptais duomenimis, mokinių socialinę - pilietinę veiklą fiksuoja elektroniniame dienyne.

PENKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMOŠI KRŪVIO REGULIAVIMAS

25.1 klasės mokiniai per dieną negali turėti daugiau kaip 5 pamokas (trukmė-35 min.), 2-4 klasių – 6 pamokas, 5-8 klasių mokiniai - 7 pamoka(trukmė-45 min.). Per savaitę: 1 klasės mokiniai negali turėti daugiau kaip 25 pamokas, 2-4 klasių – 30 pamokų, 5-8 klasių - 35 pamokas. Jei ugdymas organizuojamas kita forma (projektas, kūrybinis darbas ar kt.), nepertraukiamo mokymosi trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 90 min.

26. Kontrolinių darbų organizavimo tvarka.

26.1. Rekomenduojama per pusmetį organizuoti ne mažiau kontrolinių darbų, kiek yra to dalyko savaitinių pamokų.

26.2. Kalbų, socialinių mokslų mokytojams rekomenduojama ne mažiau kaip du kartus per mokslo metus organizuoti atsiskaitymą žodžiu.

26.3. Kontrolinių darbų tvarkaraštis sudaromas mėnesiui į priekį. Mokytojas kontrolinius darbus fiksuoja e-dienyne ir apie juos informuoja mokinius žodžiu ne vėliau kaip prieš savaitę.

26.4. Mokytojas, susitaręs su mokiniais, dėl objektyvių priežasčių gali kontrolinio darbo laiką keisti.

26.5. Mokiniais per dieną negali būti organizuojamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas, jų atlikimo laiką derina klasėje dirbantys mokytojai.

26.6. Jei mokinys dėl pateisinamų priežasčių nedalyvauja kontroliniame darbe, už jį atsiskaito po pamokų arba kitu susitartu su mokytoju laiku per 2 savaites arba per tiek kalendorinių dienų, kiek mokinys sirgo arba nebuvo dėl pateisinamos priežasties. Mokinio pageidavimu mokytojas teikia konsultacijas.

26.7. Kontrolinis darbas neorganizuojamas pirmą dalyko pamoką po ligos, atostogų, šventinių dienų, pusmečio paskutinę dieną, paskutinę dieną prieš mokinių atostogas,

27. Namų darbų skyrimo tvarka:

27.1. Namų darbai turi atitikti mokinio galias, būti naudingi grįžtamajai informacijai apie mokinio mokymąsi gauti, tolesniam mokymuisi.

27.2. Namų darbai neužduodami atostogoms, neskiriami dėl įvairių priežasčių nevykusių pamokų turiniui įgyvendinti.

27.3. Namų darbų skyrimą klasėje dirbantys mokytojai derina tarpusavyje. 1 - 2 klasių mokiniams skiriami namų darbai, kuriems atlikti reikia ne daugiau kaip 0,5 valandos, 3 – 4 klasių mokiniams nedaugiau kaip 1 valanda, 5-6 klasių - 1,5 valandos, 7-8 klasių - 2 valandų.

28. Lietuvių kalbos, matematikos, anglų (pirmosios užsienio) kalbos, gamtos mokslų, istorijos mokomųjų dalykų mokymosi pagalbai skiriama trumpalaikių ar ilgalaikių konsultacijų. Trumpalaikės konsultacijos (trumpesnės už pamokos trukmę) neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį, o ilgalaikės (trukmė lygi pamokos trukmei) įskaitomos į mokymosi krūvį. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniu dienyne informuojami apie mokiniui siūlomą suteikti mokymosi pagalbą, apie mokinio daromą pažangą.

29. Mokinys mokyklos direktoriaus įsakymu gali būti atleidžiamas nuo atitinkamo dalyko pamokų, jei jis yra nacionalinių ar tarptautinių olimpiadų, konkursų per einamuosius mokslo metus nugalėtojas.

30. Nuo privalomų dailės ir muzikos pamokų gali būti atleisti 5-8 klasių mokiniai, lankantys arba baigę dailės bei muzikos mokyklas, nuo kūno kultūros pamokų - gali būti atleistas mokinys, kuris mokosi sporto ar kūno kultūros srities dalykų pagal formalųjį švietimą papildančią programą kitoje švietimo įstaigoje ir atstovauja Lietuvos rinkinei bei turi pasiekimų šalies ir tarptautinėse varžybose.

Sprendimas priimamas dalyko, nuo kurio pamokų mokinys atleidžiamas, mokytojui susipažinus su formalųjį švietimą papildančio ugdymo ar neformaliojo vaikų švietimo programomis. Šių programų turinys turi derėti su bendrųjų programų turiniu.

31. 5-8 klasės mokinys, norintis būti atleistas nuo Ugdymo planų 41 punkte išvardintų pamokų, **iki rugsėjo 7 d. ir sausio 31 d.** progimnazijos direktoriui pateikęs vieno iš tėvų (globėjų, rūpintojų) - iki 14 metų ar savo (nuo 14 metų), pritariant tėvams, prašymą, **iki rugsėjo 21 d. ir vasario 1 d. (antrojo pusmečio pradžios)** - pažymą, patvirtinančią, kad mokinys lanko atitinkamo dalyko minėtą mokyklą, gydomsi ir mokosi sanatorijoje, gali būti atleidžiamas nuo atitinkamo dalyko I bei II pusmečių pamokų mokslo metams prasidėjus (rugsėjo mėnesį) bei prieš prasidedant antrajam pusmečiui (sausio mėnesį), besimokantis stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje- pagal poreikį.

32. Mokinys, atleistas nuo atitinkamų menų ar sporto srities dalykų pamokų, privalo ateiti pas mokytoją pamokos pradžioje (išskyrus pirmą ir paskutinę pamokas) ir jos metu, mokytojui leidus, gali užsiimti kita veikla arba mokytis individualiai skaitykloje, konsultuotis su mokytojais, dalyvauti tuo metu mokykloje vykstančiuose neformaliojo švietimo užsiėmimuose, ilsėtis, pietauti. Mokiniui neatvykus į pamoką dienyne žymima „n“. Palikti progimnazijos teritoriją draudžiama. Kai šios pamokos pagal pamokų tvarkaraštį yra pirmosios ar paskutinės, už mokinių saugumą atsako tėvai (globėjai, rūpintojai). Apie tai mokykla informuoja tėvus.

33. Specialiosios medicinos fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja kūno kultūros pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriamas pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą. Tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes už mokyklos ribų.

34. Dalyko mokytojas **įskaito ir konvertuoja** į 10 balų vertinimo sistemą menų ir sporto srities kūno kultūros dalykų **vertinimus, gautus mokantis pagal neformaliojo švietimo programas** pusmečiui ir mokslo metams baigiantis.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

35. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas yra mokyklos ugdymo turinio dalis ir turi derėti su keliamais ugdymo tikslais.

36. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus ugdymo procese vadovaujamosi Ugdymo programų aprašu, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu (toliau – Aprašu), patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK – 556 bei 2017m. liepos 4d. įsakymu Nr.V-554(dėl Aprašo pakeitimo), Bendrosiomis programomis, mokyklos mokinių pasiekimų ir pažangos tvarkos aprašu, progimnazijos administracijos, mokytojų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) susitarimais.

37. PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS:

37.1. Pradinių klasių mokinių pažangos ir pasiekimų fiksavimas el. dienyne:

37.1.1. jei yra 1 savaitinė pamoka – ne mažiau kaip 4 įvertinimo fiksavimai per pusmetį mokiniui;

37.1.2. jei yra 2-3 savaitinės pamokos – ne mažiau kaip 8 įvertinimo fiksavimai per pusmetį mokiniui;

37.1.3. jei yra 4-5 savaitinės pamokos – ne mažiau kaip 12 įvertinimo fiksavimų per pusmetį mokiniui;

37.1.4. jei yra 7-8 savaitinės pamokos – ne mažiau kaip 16 įvertinimo fiksavimų per pusmetį mokiniui.

37. 2. Formuojamasis vertinimas:

37.2.1. Formuojamasis vertinimas yra neformalus. Jis susideda iš mokytojų stebėjimų, pokalbių su mokiniiais, pačių mokinių savo mokymosi sėkmės ar nesėkmės vertinimo.

Formuojamajam vertinimui fiksuoti naudojami komentarai (žodžiu ir raštu), mokinių mokymosi motyvacija skatinama įklijuojant lipdukus, dedant antspaudukus ir pan.

37.2.2. Formuojamo vertinimo kriterijai gali būti: mokymo priemonių turėjimas, specialus pasiruošimas pamokai, aktyvus darbas pamokoje, užduoties atlikimas, atsiskaitymas laiku, dalyvavimas renginiuose, mokėjimas dirbti grupėje, savarankiškumas, kūrybingumas, pastangos, pagalba mokytojui ir pan.

37.3. Diagnostinis vertinimas:

37.3.1. Diagnostinis vertinimas taikomas išėjus temą ar skyrių, programos dalį. Mokiniai apie diagnostinio darbo rašymą turi sužinoti prieš 2-3 dienas. Būtina apie tai įrašyti el. dienyne skiltyje „Atsiskaitomieji darbai“. Per dieną gali būti rašomas vienas diagnostinis darbas.

37.3.2. Diagnostiniai darbai nevertinami lygiu, jų vertinimui nenaudojami pažymių pakaitalai (raidės, ženklai, simboliai ir pan.). Diagnostinis vertinimas fiksuojamas komentarais mokinių darbuose (šio komentaro nebūtina perrašyti į el. dienyne). Elektroniniame dienyne nurodomas rezultatas (pvz. surinkti taškai).

37.4. Diagnostinių darbų vertinimo lentelės:

37.4.1. Diktantų:

Pasiekimų lygis	Diktantas atitinka aukštesnio pasiekimų lygio reikalavimus	Diktantas atitinka pagrindinio pasiekimų lygio reikalavimus	Diktantas atitinka patenkinamo lygio reikalavimus	Diktantas atitinka nepatenkinamo pasiekimų lygio reikalavimus
Klasė				
1-2 klasė	0-1 klaidos	2-5 klaidos	6-8 klaidų	9 ir daugiau klaidų
3-4 klasė	0-1 klaidos	2-5 klaidos	6-8 klaidų	9 ir daugiau klaidų

37.4.2. Kitų diagnostinių darbų:

Pasiekimų lygis	Teisingų atsakymų apimtis procentais
Aukštesnysis	100 – 85 proc.
Pagrindinis	84 – 55 proc.
Patenkinamas	54 – 35 proc.
Nepatenkinamas	34 – 0 proc.

37.5. Diagnostiniai darbai kaupiami Mokinio darbų aplanke.

37.6. Apibendrinamasis vertinimas:

37.6.1. Apibendrinamasis vertinimas atliekamas pusmečio pabaigoje, mokslo metų pabaigoje ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Jis yra formalus, siejamas su mokinių pasiekimais, aprašytais pradinio ugdymo Bendrosiose programose. Kiekvieno mokinio lietuvių kalbos, matematikos, pasaulio pažinimo, užsienio kalbos, dailės ir technologijų, muzikos, kūno kultūros, šokio, plaukimo pasiekimai vertinami 4 lygiais:

Aukštesniu lygiu (mokinio dalykinė kompetencija atitinka Bendrosios programos aukštesnį lygį).

Pagrindiniu lygiu (mokinio dalykinė kompetencija atitinka Bendrosios programos pagrindinį lygį). Patenkinamu lygiu (mokinio dalykinė kompetencija atitinka Bendrosios programos patenkinamą lygį).

Nepatenkinamu lygiu (mokinio dalykinė kompetencija neatitinka Bendrosios programos patenkinamo lygio).

Dorinio ugdymo pasiekimai vertinami mokinių daroma pažanga - nurodoma padarė ar nepadarė pažangą („pp“, „np“).

37.6.2. Baigus pradinio ugdymo programą rengiamas pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas, kuriame fiksuojami mokinio žinių ir gebėjimų pasiekimai bei asmenybės raidos ypatumai.

37.7. Pradinių klasių mokinių pasiekimai aptariami individualių pokalbių metu, dalyvaujant mokiniui, jo tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojui 2 kartus per mokslo metus (**sausio** ir **gegužės** mėn.). Pokalbio metu aptariama mokinio daroma pažanga bendrųjų programų tikslų bei mokinio pasiekimų atžvilgiu, asmenybės raida. Numatomi tolesni mokymosi žingsniai.

38.MOKINIŲ, BESIMOKANČIŲ PAGAL PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS PIRMAJĄ DALĮ, PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

38.1.Pagrindinio ugdymo programa užtikrina ugdymosi tęstinumą ir darnų mokinio perėjimą prie atskirų dalykų mokymosi, didesnio savarankiškumo ir atsakomybės už savo mokymąsi.

Pagrindinio ugdymo programos dalykų mokytojai susipažįsta su kiekvieno mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo apraše pateikta informacija, mokinių NMPP rezultatais ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

38.2.Pradedantiesiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį ir naujai atvykusiems mokiniams skiriamas **vieno mėnesio adaptacinis laikotarpis**, kurio metu mokiniai derinasi prie naujos aplinkos, klasių auklėtojai ir dalykų mokytojai taiko individualius mokinio pažinimo metodus, numato ir papildomai teikia pagalbą mokiniams, **dalį ugdymo proceso organizuoja ne pamokų forma. Vieną mėnesį jų mokymosi pasiekimai nevertinami nepatenkinamais pažymiais, dvi savaites mokinių žinios netikrinamos kontroliniais darbais.**

38.3.Pagrindinio ugdymo programoje dirbantys mokytojai, švietimo pagalbos ir kiti specialistai dalijasi informacija, kuri reikalinga mokinių poreikiams pažinti ir ugdymui personalizuoti, derina ir integruoja dalykų turinį, mokymo ir vertinimo metodus. Mokinių žinios, gebėjimai, įgūdžiai, pažanga vertinama pagal BP pateiktus apibendrintus kokybinius mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašus, pasiekimų lygių požymius.

38.4. Progimnazijoje taikomi du vertinimo būdai:

DALYKAS	VERTINIMO BŪDAS
DORINIS UGDYMAS Etika ar Tikyba ŽMOGAUS SAUGA DALYKŲ MODULIAI* Ugdymas karjerai Socialinė-pilietinė veikla Sveikatos ir lytiškumo ugdymas bei rengimas šeimai Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose	Įskaita („įskaityta“, „neįskaityta“), taikant kaupiamojo vertinimo principą
KALBOS Lietuvių kalba (gimtoji), I-II kl. Užsienio kalba (1-oji, 2-oji) SOCIALINIAI MOKSLAI Istorija Geografija TIKSLIEJI MOKSLAI Matematika Informacinės technologijos GAMTOS MOKSLAI Gamta ir žmogus Biologija Chemija Fizika MENAI, TECHNOLOGIJOS, KŪNO KULTŪRA Dailė Muzika Technologijos Bendroji kūno kultūra	10 balų sistema, taikant ir suminio ir kaupiamojo pažymio principą

nepatenkinamas įvertinimas – įrašai: „nepatenkinamas“, „neįskaityta“ („neįsk.“), „nepadarė pažangos“ („np“), 1–3 balų įvertinimas.“

38.5.Patenkinamas lygis, įvertinant pažymiu, atitinka 4-5 balus, pagrindinis – 6-8 balus, aukštesnysis – 9-10 balų. Patenkinamų įvertinimų reikšmės: 10 – puikiai, 9 – labai gerai, 8 – gerai, 7 – pakankamai gerai, 6 – patenkinamai, 5 – pakankamai patenkinamai, 4 – silpnai, „įskaityta“, įrašas „atleista“. Nepatenkinami įvertinimai - 1-3 balai: 3 – blogai, 2 – labai blogai, 1 – nieko neatsakė, neatliko užduoties, „neįskaityta“ („neįsk.“). Jei mokinys nieko neatsakė, neatliko

užduoties, atsisakė atsakinėti arba praleido kontrolinį darbą be priežasties rašomas 1(vienetas). Neatestuotu (“neat.”) laikomas mokinys , kurio dalyko mokėjimas per pusmetį neįvertintas.

38.6.Mokinių mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinama sistemingai, ugdymo procese derinamas **formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis** vertinimas. Pamokoje turėtų vyrauti formuojamasis vertinimas, kurio paskirtis – **padėti mokiniui mokytis, teikti ir gauti grįžtamąjį ryšį, stebėti daromą pažangą, suteikti pagalbą laiku, siekiant pagerinti mokinio pasiekimus.**

Mokytojai kuria ir veiksmingai taiko individualios mokinio pažangos stebėjimo sistemą, remiasi NMPP rezultatais.

Individualios mokinio pažangos paskirtis – stebėti, ar mokinio įgytų kompetencijų lygis optimalus, atitinkantis jam keliamus tikslus ir jo individualias galias, siekius bei patirtį, ar mokinys nuolat ir nuosekliai išmoksta naujų ir sudėtingesnių dalykų, įgyja naujų gebėjimų, tvirtesnių vertybinių nuostatų; ieškoti būdų, kaip skatinti mokinio savistabą, atkaklumą, savo veiklos / mokymosi į (si) vertinimą ir tobulinimą.

Individualios mokinio pažangos vertinime dalyvauja pats mokinys, jo tėvai (globėjai, rūpintojai), ugdantys mokytojai ir švietimo pagalbos specialistai. Atsižvelgiant į vertinimo informaciją, koreguojamas mokinio mokymasis.

38.7. Diagnostiniu vertinimu nustatomi mokinio pasiekimai ir pažanga, kad būtų galima tikslingai planuoti tolesnį mokymąsi, suteikti mokymosi pagalbą sunkumams įveikti. Gauta informacija remiamasi analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo ir mokymosi tikslus. Mokinių pasiekimai diagnostiniais tikslais vertinami išnagrinėjus ir pakartojus programoje numatytą temą, kaip to reikalauja dalyko mokymosi logika ir mokytojo parengtas ilgalaikis planas tokiu dažnumu:

38.7.1. jei dalykui mokyti skirta 1 pamoka per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 3 pažymiais per pusmetį;

38.7.2. jei dalykui mokyti skirta 2 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 4 pažymiais per pusmetį;

38.7.3. jei dalykui mokyti skirta 3 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 5 pažymiais per pusmetį;

38.7.4. jei dalykui mokyti skirta 4-5 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 7 pažymiais per pusmetį.

38.8. Apibendrinamąjį vertinimą rekomenduojama rašyti už šias veiklas:

38.8.1.darbą pamokoje (savarankišką darbą raštu ar žodžiu, darbą grupėje, individualias mokinio pastangas, aktyvumą ir kt.);

38.8.2. namų darbus;

38.8.3. projektinį darbą;

38.8.4. kitą mokinio veiklą (dalyvavimą ir parodytus darbo arba veiklos rezultatus progimnazijos, miesto renginiuose, akcijose, atstovavimą progimnazijai mieste, šalyje ir kt.).

38.9. Rekomenduojama per pusmetį (baigus kursą, modulį ar kitą mokymosi etapą) parašyti ne mažiau kaip 2 apibendrinamuosius suminius pažymius.

38.10. Mokytojai, rašydami pažymį už darbą, kurio užduotys vertinamos taškais, vadovaujasi šia lentele:

LYGIS	PAŽYMYS		
	5–6 klasių mokiniams	7–8 klasių mokiniams	
AUKŠTESNYSIS	100–91	100–91	10
	90–81	90–81	9
PAGRINDINIS	80–71	80–71	8

	70–61	70–61	7
	60–51	60–51	6
PATENKINAMA S	50–41	50–41	5
	40–26	40–31	4
NEPASIEKTAS PATENKINAMA S	25–16	30–21	3
	15–0	20–0	2
	Nedalyvavo kontroliniame darbe, neatsiskaitė už darbą		1

39.
Mokinio

mokymosi pasiekimai pusmečio, mokslo metų pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu arba balu, taikant 10 balų/pažymių vertinimo sistemą:

39.1. patenkinamas įvertinimas – įrašai: „atleista“ („atl“) - *įrašas įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo ar gydytojų konsultacinės komisijos pažymą ir progimnazijos direktoriaus įsakymą*, „įskaityta“ („įsk“), 4-10 balų įvertinimas;

39.2. nepatenkinamas įvertinimas – įrašai: „neįskaityta“ („neįsk“), 1-3 balų įvertinimas.

40. Pusmečio (metinis) dalyko įvertinimas fiksuojamas e-dienyne ne vėliau kaip paskutinę pusmečio pamoką iš visų atitinkamo laikotarpio pažymių, skaičiuojant svertinį arba aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisyklę. Mokiniais ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams) paaiškinama, kokie svertinio vidurkio dėmenys (pvz., kontroliniai darbai, projektai ir kt.) daro įtaką pusmečio dalyko įvertinimui ir kokie jų svertiniai koeficientai.

41. Metinis balas vedamas iš pirmo ir antro pusmečių balų vidurkio,. Taikant apvalinimo taisyklę: 8,5 prilyginama 9. Jei mokinys turi nepatenkinamą pirmojo pusmečio įvertinimą, metinis įvertinimas išvedamas iš I ir II pusmečių (dviejų) įvertinimų (aritmetinis vidurkis).

42. Vienerių mokslo metų pasiekimų rezultatas, mokantis pagal dalyko programą (toliau – dalyko metinis įvertinimas), fiksuojamas iš I ir II pusmečių pažymių, skaičiuojant jų aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisykles (pvz., jei I pusmečio pažymys -7, II pusmečio – 6, tai dalyko metinis įvertinimas – 7).

43. Jei mokinys per visą ugdymo laikotarpį neatliko visų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.) be pateisinamos priežasties, nepademonstravo pasiekimų, numatytų bendrosiose programose, mokinio dalyko pusmečio pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“, jei mokinys neatliko visų vertinimo užduočių dėl svarbių mokyklos vadovo pateisintų priežasčių (pvz., ligos) – fiksuojamas įrašas „atleista“.

Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

44. mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) apie vaiko mokymosi sėkmę informuojami per elektroninį dienyną, žodžiu (per konsultaciją, atvirų durų dienas) ir individualiai, kai tėvai (globėjai, rūpintojai) kreipiasi.

40. Jeigu mokinys:

45. Vertinimo kriterijai mokinio pasiekimams įvertinti turi būti susieti su bendrosiose programose konkretaus dalyko aprašytais vertinimo aprašais ir žinomi besimokančiajam. Vertinimo metodus, kriterijus, formas mokytojai derina tarp savęs, svarsto metodinėse grupėse, per pirmąsias mokslo metų pamokas aptaria su mokiniais.

46. Kėlimas į aukštesnę klasę:

46.1. Mokinio, turinčio kai kurių ugdymo plano dalykų nepatenkinamus metinius (papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimus, neatliktą socialinę pilietinę veiklą, kėlimo į

aukštesnę klasę, palikimo kartoti ugdymo programos ar papildomo darbo skyrimo klausimus svarsto mokinį ugde mokytojai, kiti ugdymo procese dalyvavę asmenys (toliau – Mokytojai).“

46.2. Mokinys, turintis patenkinamus visų atitinkamos ugdymo programos dalykų, nurodytu ugdymo plane, mokinio individualiame ugdymo plane, metinius įvertinimus ir atlikęs SPV, keliamas į aukštesnę klasę.

47. Mokykla NMPP dalyvauja Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Švietimo ir jaunimo reikalų skyriaus arba mokyklos vadovo sprendimu. Mokinio pasiekimų rezultatai **neįskaičiuojami** į ugdymo laikotarpio (pusmečio, mokslo metų) įvertinimą

SEPTINTASIS SKIRSNIS MOKYMOSI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMOSI PAGALBOS TEIKIMAS

48. Mokytojai, siekdami gerinti mokinių mokymosi pasiekimus, sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo galias ir siekti kuo aukštesnių pasiekimų.

48.1. diegia aukštus mokymosi lūkesčius kiekvienam mokiniui (tarp jų ir žemus pasiekimus turintiems mokiniams), ugdo sąmoningą ir atsakingą požiūrį į mokymąsi;

48.2. ugdo mokinių pasididžiavimo savo mokykla, mokymusi jausmus;

48.3. ugdo atkaklumą mokantis;

48.4. nuolat aptaria mokinių pasiekimų gerinimo klausimus mokyklos bendruomenėje;

48.5. nuolat stebi ugdymosi procesą, laiku **nustato, kokios reikia pagalbos ir teikia ją** mokiniams **ne tik per pamokas, bet ir konsultacijų metu** (ypatingai mokiniams iš šeimų, kuriose nepalanki socialinė, ekonominė ir kultūrinė aplinka, taip pat kartojantiems tos pačios klasės kursą);

48.6. kartu su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) vaiko gerovės komisija sprendžia mokinių vėlavimo į pamokas ir jų nelankymo priežastis;

48.7. tobulina mokyklos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo procesus, itin daug dėmesio skirdama grįžtamajam ryšiui, formuojamajam vertinimui pamokoje, diagnostiniam vertinimui;

48.8. individualizuoti ugdymą įvairių gebėjimų ir poreikių mokiniams, berniukams ir mergaitėms.

48.9. skatina mokinius rinktis mokymosi strategijas, padedančias atskleisti kūrybingumą.

50. Mokykla užtikrina sistemine mokymosi pagalba, kuri apima:

50.1. žemų pasiekimų **prevenciją** (iš anksto numatant galimus probleminius atvejus ir stengiantis jų išvengti),

50.2. **intervenciją** (sprendžiant iškilusias problemas),

50.3. **žemų pasiekimų kompensacines priemones** (suteikiant tai, ko mokiniai negali gauti namuose ir pan.).

51. Kiekvieno mokinio mokymosi procesas mokykloje turi būti nuolat stebimas, siekiant laiku pastebėti mokinius, kurių pasiekimai žemi, ir nustatyti tokių pasiekimų priežastis. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus ir galimas jų priežastis informuojami mokyklos švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), kartu su jais sprendžiamos žemų mokymosi pasiekimų problemos. Aukščiausius pasiekimus demonstruojantiems mokiniams taip pat siūloma ir suteikiama reikiama mokymosi pagalba, pavyzdžiui, rekomenduojama neformaliojo vaikų švietimo veikla mokykloje ar už mokyklos ribų ir kt.

52. Mokykla mokymosi pagalbą teikia kiekvienam mokiniui, kuriam ji reikalinga. Ypatingai svarbi pagalba šiais atvejais: kai mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų; kai kontrolinis darbas ar kitos užduotys įvertinamos nepatenkinamai; kai mokinys gauna kelis iš eilės nepatenkinamus konkretaus dalyko įvertinimus; kai mokinio pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, ir mokinys nedaro pažangos; kai per NMPP mokinys nepasiekia patenkinamo lygmens, kai mokinys demonstruoja aukščiausio lygmens pasiekimus, kitais mokyklos pastebėjais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

53. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos reikalingumo mokiniui ir mokytojo rekomendacijų.

54. Mokykla derina ir veiksmingai taiko mokymosi pagalbos būdus:

54.1. grįžtamąjį ryšį per pamoką; pagal jį nedelsiant turi būti koreguojamas mokinio mokymasis, pritaikant tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas ir kt.;

54.2. trumpalaikes (po nepatenkinamo kontrolinio darbo) ar ilgalaikes konsultacijas, bendradarbiaujant mokomąjį dalyką dėstančiam ir konsultuojančiam mokytojui ;

54.3. pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams;

54.4. savanoriškos pagalbos būdus (tėvų, buvusių mokytojų ir kt.), trišalių pokalbių metodiką (mokinys – tėvai – mokytojas);

55. Teikiant mokymosi pagalbą, gali būti sudaromos mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupės. Šios grupės gali būti sudaromos ir iš gretimų klasių mokinių. Išskirtiniais atvejais mokymosi pagalba gali būti skiriama ir individualiai. Mokymosi pagalbai teikti, skiriant konsultacijas ar didesnę pamokų skaičių dalykui mokytis, panaudojamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti ir pasiekimams gerinti skirtos pamokos.

Šios pamokos panaudojamos ir teikiant pagalbą mokinių namų darbų užduotims atlikti. Mokymosi pagalbos veiksmingumas analizuojamas ir kompleksiskai vertinamas pagal individualią mokinių pažangą ir pasiekimų dinamiką.

56. Siekiant pagerinti mokinių pažangą ir pasiekimus, mokytojams rekomenduojama:

56.1. suteikti pagalbą pirmiausia tiems mokiniams, kurių pasiekimai žemi arba aukščiausi;

56.2. mokinių poreikiams tenkinti skirtų pamokų metu sudaryti sąlygas atlikti namų darbų užduotis;

56.3. prireikus pasitelkti švietimo pagalbos specialistus ugdymo turiniui planuoti ir laiku koreguoti, atsižvelgiant į mokinių mokymosi pagalbos poreikius;

AŠTUNTASIS SKIRSNIS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

57. Neformaliojo vaikų švietimo veikla:

57.1. mokiniams neprivaloma ir laisvai pasirenkama;

57.2. mokykla kiekvienų mokslo metų pabaigoje įvertina ateinančių mokslo metų mokinių neformaliojo švietimo poreikius, juos tikslina mokslo metų pradžioje ir, atsižvelgdama į juos, siūlo neformaliojo švietimo programas, skirtas mokinių meniniams, kalbiniams, sportiniams, sveikatos ugdymo, komunikacinių technologijų ir kitokiems gebėjimams bei tautiniam tapatumui ugdyti;

57.3. neformaliojo švietimo valandos klasėms, atsižvelgiant į *neformaliojo švietimo veiklos pobūdį*, mokinių poreikius, klasių komplektų skaičių, veiklos tęstinumą, tradicijas ir tikslingumą, skiriamos mokyklos direktoriaus įsakymu. Kiekvienam 1-8 klasės komplektui gali būti skiriama po 2 val. per savaitę: (1-4 klasėse - 24 val., 5-8 klasėse – 22 val.) Iš viso 46 valandos per savaitę. Jos panaudojamos sporto, šokių, muzikos, teatro, dailės, kraštotyros, pilietinio ugdymo neformaliojo švietimo grupėms, mokinių organizacijoms.

57.4. Mokinių skaičius neformaliojo švietimo grupėje – 10-25 mokiniai.

57.5. Neformaliojo švietimo grupės vadovas **iki rugpjūčio 30 d.** parengia ir kuruojančiam pavaduotojui ugdymui pateikia metodinėje grupėje ar metodinėje taryboje aptartas neformalaus švietimo programas, kurias tvirtina mokyklos direktorius. Mokiniai **iki rugsėjo 7 d.** apsisprendžia, kiek ir kokiam mokyklos siūlomam neformaliajam švietimui jie gali skirti laiko.

57.6. Neformaliojo švietimo veiklą reglamentuoja neformalaus švietimo tvarkaraštis, veiklos apskaita vykdoma šiai veiklai fiksuoti skirtame elektroniniame dienyne. Neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujantys mokiniai registruojami Mokinių registre.

57.7. Mokinių neformalusis švietimas vyksta ne tik mokykloje – gamtoje, kultūros įstaigose, įmonėse, valdžios, mokslų ir studijų institucijose ir kitose patraukliose ir saugiose mokiniui aplinkose.

57.8. Mokinių atostogų metu neformaliojo švietimo veikla, išskyrus pažintinę, nevykdoma. (Pažintinė veikla mokinių atostogų metu, mokiniams pageidaujant, vykdoma klasių auklėtojų ir/ar dalykų mokytojų nuožiūra. Tokiu atveju konkrečioms klasėms gali būti trumpinami mokslo metai, neviršijant 5 dienų).

DEVINTASIS SKIRSNIS UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

59. Mokytojai, siekdami optimizuoti mokinių mokymosi krūvius, į ugdymo turinį gali integruoti: kelių dalykų ugdymo temas ar problemų sprendimą, integruojamųjų programų ir dalykų ugdymo temą, kurios turi atsispindėti ilgalaikiuose ir trumpalaikiuose (pradinio ugdymo) dalyko planuose.

60. Į 1-8 klasių mokomųjų dalykų ugdymo turinį per visus mokslo metus integruojama:

60.1. Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo integruojamos programos (Mokymosi mokyti, Komunikavimo, Darnaus vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo) - (11 BP priedas – integruojama į visų dalykų ugdymo turinį).

Nuosekli ir ilgalaikė socialinių emocijų įgūdžių lavinimo ir smurto prevencijos programa 1-4 kl. „Antras žingsnis“ (programos tikslas - mažinti vaikų agresyvų elgesį, mokyti vaikus tinkamai reikšti jausmus ir spresti konfliktus, suprasti savo elgesio pasekmes).

60.2. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 (integruojama į biologijos, chemijos, etikos, tikybos, kūno kultūros, užsienio kalbų ir klasės valandėlių ugdymo turinį).

60.3. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa (toliau – programa), patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ 6 ir 8 klasėse integruojama į lietuvių kalbos, biologijos, etikos, tikybos, technologijų, kūno kultūros ir klasės valandėlių ugdymo turinį, 5 ir 7 klasėse programa (18 val.) dėstoma kaip atskiras dalykas, kai kurios programos temos papildomai integruojamos ir į lietuvių kalbos, biologijos, etikos, tikybos, technologijų, kūno kultūros mokomųjų dalykų ugdymo turinį.

60.4. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 (integruojama į visų dalykų programų turinį, neformalųjį švietimą, skiriant netradicinio ugdymo dienas, vaikų poreikių tenkinimo valandas, klasės valandėles,

60.5. Kitos prevencijai skirtos, sporto, sveikos gyvensenos, antikorupcinio ugdymo, kryptingo vaikų užimtumo ir socializacijos, neigiamų socialinių veiksnių (nusikalstamumo, **prekybos žmonėmis**, ir vaikais ŽIV/AIDS), savižudybių (**patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. rugsėjo 17 d. Nr. ISAK-1462**) bei smurto prevencijos (**patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“**) integruojamos programos. Šios programos vykdomos per klasių bendruomenių veiklą, žmogaus saugos pamokas, integruojamos į neformaliąją, projektinę veiklą, mokykloje organizuojamus prevencinius renginius.

60.6. Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 (atskiros temos integruojamos mokytojų /neformaliojo mokinių švietimo grupių vadovų nuožiūra į visų mokomųjų dalykų programas, neformalųjį švietimą, klasių auklėtojų veiklą, projektinę veiklą).

60.7. Integruojamos programos fiksuojamos 1-8 klasių (etninės kultūros -5-8 klasių) auklėtojų veiklos planuose, ilgalaikiuose dalykų planuose, neformaliojo švietimo programose, **temos įforminamos e-dienyne dalykui skirtame apskaitos puslapyje ar skiltyje**, jei integruojamoji programa integruojama į dalyko turinį. Jei integruojamas kelių dalykų turinys ir pamokoje dirba keli mokytojai, integruojamų dalykų pamokų turinį dienyne būtina įrašyti tų dalykų apskaitai skirtose elektroninio dienyne skiltyse ar puslapiuose;

DEŠIMTASIS SKIRSNIS DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS

61. Intensyvinamas Žmogaus saugos mokymas 6,7 klasių (mokoma po 1 val. per savaitę išeinant dviejų metų kursą per vienerius mokslo metus), mokinių pasiekimai įvertinami pusmečio ir mokslo metų pabaigoje įrašais „išskaityta“ („isk.“), „neišskaityta“ („neisk.“).

62. Mokykla, organizuodama ugdymo procesą mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo pirmos dalies programą, atsiradus poreikiui, gali intensyvinti dalykų mokymą(si):

62.1. per dieną dalykui mokytis skirti ne vieną, o keletą viena po kitos vykstančių pamokų, taip sudarant sąlygas organizuoti eksperimentus gamtos mokslų pamokose, projektinius darbus ir kt.;

62.2. pamokas numatyti ne po vieną kiekvienai savaitės dienai, bet po daugiau tik keletui savaitės dienų;

62.3. per tam tikrą mokslo metų laikotarpį, pavyzdžiui, antrąjį pusmetį ar pan., dalyko mokytis intensyviau.

63. Intensyvinant dalyko mokymą, turi būti išlaikomas bendras pamokų, skirtų dalykui per dvejus metus, skaičius ir neviršijamas maksimalus pamokų skaičius per savaitę, nustatytas pagal Higienos normą.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

64. Diferencijuotu ugdymu atsižvelgiama į mokinio turimą patirtį, motyvaciją, interesus, siekius, gebėjimus, mokymosi stilių, pasiekimų lygius, nes mokiniui pagal tai turi būti pritaikomi mokymosi uždaviniai ir užduotys, ugdymo turinys, metodai, mokymo(si) priemonės, mokymosi tempas, mokymosi aplinka ir gali būti skiriamas nevienodai mokymosi laiko. Diferencijuoto ugdymo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau siekti individualios pažangos. Juo taip pat kompensuojami brendimo, mokymosi tempo netolygumai.

65. Diferencijavimas taikomas:

65.1. Mokiniui individualiai;

65.2. Diferencijuotam ugdymui per dalykų modulių pamokas: 6 klasėse- lietuvių kalbos, 7 klasėse – anglų kalbos, 8 klasėse – matematikos, panaudojant po 1 valandą iš mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti ir pasiekimams gerinti skirtų valandų tokia tvarka:

65.2.1. lietuvių kalbos įgūdžiams formuoti ir skaitymo gebėjimams gerinti 6-ųjų klasių mokiniai ugdomi diferencijuotai per lietuvių kalbos modulių pamokas, perskirstant mokinius pagal 5 klasės metinius pasiekimus:

- patenkinamo pasiekimų lygio mokiniams siūlomas raštingumo įgūdžių stiprinimo modulis „Rašykime taisyklingai“;

- pagrindinio ir aukštesniojo pasiekimų lygių mokiniams siūlomas teksto kūrimo įgūdžių lavinimui - „Teksto kūrimo paslaptys“.

65.2.2. 7-ųjų klasių mokinių anglų kalbos vartojimo praktikai, kalbinės raiškos tobulinimui, mokiniai ugdomi diferencijuotai per anglų kalbos modulių pamokas, perskirstant mokinius pagal 6 klasės metinius pasiekimus:

65.2.3. matematiniam raštingumui 8 klasėse stiprinti per matematikos modulių pamokas mokiniai ugdomi diferencijuotai, perskirstant mokinius pagal 7 klasės metinius pasiekimus:

65.3. Mokymosi pagalbai teikti, ilgalaikėms ir trumpalaikėms konsultacijoms, namų darbų ruošimui (matematikos, lietuvių kalbos, anglų (pirmosios užsienio) kalbos, istorijos mokomųjų dalykų bei gamtos mokslų dalykų eksperimentiniams, projektiniams, tiriamiesiems mokinių darbams atlikti ne pamokų metu, sudarant mišrias arba panašių poreikių, interesų mokinių grupes. Šiuo atveju mokytojui už darbą apmokama atskiru įsakymu už faktines valandas.

DVYLIKTAJIS SKIRSNIS MOKINIO INDIVIDUALAUS PLANO SUDARYMAS

66. Mokinio individualus ugdymo planas – tai kartu su mokiniu sudaromas jo galioms ir mokymosi poreikiams pritaikytas ugdymosi planas, padedantis pasiekti aukštesnius ugdymo(si) pasiekimus, priimti asmeninę atsakomybę, įgyti reikiamas kompetencijas, išsikelti įgyvendinamus tikslus ir jų siekti.

67. Individualų ugdymo planą privaloma sudaryti:

67.1. asmeniui, atvykusiam mokytis iš užsienio

67.2. mokiniui, kuris mokomas namie.

68. Mokinio individualus ugdymo planas mokykloje turi būti periodiškai peržiūrimas ir, jeigu reikia, koreguojamas.

TRYLIKTAJIS SKIRSNIS MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

69. Mokykla:

69.1. organizuoja mokytojų ir tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimą, siekiant individualios kiekvieno mokinio mokymosi pažangos, puoselėjant jo sveikatą, socialumą ir brandą. Organizuojami 2 visuotiniai tėvų susirinkimai, ne mažiau kaip 2 tėvų (globėjų, rūpintojų) susitikimai klasėse ir 2 individualūs mokytojų, klasių auklėtojų, švietimo pagalbos specialistų pokalbiai su tėvais per mokslo metus.

69.2. užtikrina, kad tėvai ir mokykla keistūsi abipusiai reikalinga informacija: organizuojamos paskaitos / diskusijos mokymosi sunkumų ir elgesio sutrikimų turinčių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), pateikiant praktines pozityviosios mokinių disciplinos ugdymo rekomendacijas.

69.3. sudaro tėvams (globėjams, rūpintojams) sąlygas dalyvauti mokyklos gyvenime, savanoriauti, kartu su mokytojais ir mokiniais spręsti mokymosi, pasiekimų gerinimo, elgesio, turiningo laisvalaikio, sveikos gyvensenos ir kitus klausimus;

69.4. užtikrina, kad tėvai (globėjai, rūpintojai) galėtų išsakyti lūkesčius ir pasiūlymus mokyklos veiklai tobulinti.

70. Mokykla, įgyvendindama pagrindinio ugdymo programą, skatina (ir konsultuoja) mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus):

70.1. sukurti mokiniams tinkamą, skatinančią mokytis, edukacinę aplinką namuose;

70.2. kelti vaikams pagrįstus mokymosi lūkesčius ir motyvuoti mokytis;

70.3. padėti vaikams mokytis namuose;

70.4. palaikyti ir stiprinti dvasinius ryšius su vaiku, jį ramiai išklaudyti, patarti, padėti, domėtis vaiko veiklomis mokykloje ir už jos ribų;

70.5. sudaryti galimybes vaikams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose mokykloje ir už jos ribų.

71. Bendradarbiavimo, aptariant vaiko ugdymąsi ir priimant sprendimus, formos:

71.1. tėvų ir mokinių konsultacijų dienos,

71.2. tėvų nuomonės tyrimai,

71.3. tėvystės įgūdžių ugdymas,

71.4. tėvų dalyvavimas klasių tėvų komitetuose,

71.5. tėvų dalyvavimas Mokyklos taryboje, darbo grupių veikloje,

71.6. tėvų dalyvavimas mokinių karjeros ugdyme,

71.7. tėvų dalyvavimas mokyklos Vaiko gerovės komisijos veikloje,

71.8. tėvų pagalba klasės auklėtojams, mokyklai,

71.9. dalyvavimas renginiuose, šventėse,

71.10. edukaciniai užsiėmimai tėvams,

71.11. mokinių, tėvų darbų parodos,

71.12. mokyklos internetinis puslapis, elektroninis dienynas.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS
ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS
PRADINIO UGDYMO PROGRAMĄ AR PAGRINDINIO UGDYMO
PROGRAMOS DALĮ UGDYMO ORGANIZAVIMAS

72. Mokykla priima atvykusį asmenį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio ugdymo programos dalį ar pradinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa), mokytis pagal Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašą, informuoja Panevėžio miesto savivaldybės administracijos švietimo ir jaunimo reikalų skyrių ir numato atvykusio mokytis asmens tolesnio mokymosi perspektyvą, kurios tikslas – veiksmingai reaguoti į atvykusį mokytis asmenų poreikius ir, bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais ir rūpintojais) ar teisėtais atstovais, sudaryti mokiniams galimybes sklandžiai integruotis į Lietuvos švietimo sistemą:

72.1. išklauso atvykusiųjų asmenų lūkesčius ir norus dėl mokymosi kartu su bendraamžiais, švietimo pagalbos poreikio ar poreikio tam tikrą dalį laiko intensyviai mokytis lietuvių kalbos;

72.2. aptaria mokyklos teikiamos pagalbos formas ir būdus; mokyklos, mokinio ir tėvų įsipareigojimus;

72.3. atsižvelgus į 90.1 ir 90.2 punktuose nurodytus dalykus parengia atvykusio mokinio įtraukties į mokyklos bendruomenės gyvenimą planą:

72.3.1. numato apytikrą adaptacinio laikotarpio trukmę;

72.3.2. pasitelkia mokinius savanorius, galinčius padėti atvykusiam asmeniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą, mokytis ir ugdytis;

72.3.3. numato klasės vadovo, mokytojų darbą su atvykusiu mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), jeigu mokinys nepilnametis;

72.3.4. organizuoja mokytojų konsultacijas, individualias veiklas ugdymo programų skirtumams likviduoti;

72.3.5. numato atvykusio mokinio individualios pažangos stebėjimą per adaptacinį laikotarpį;

72.3.6. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis;

72.3.7. kai mokinys nemoka ar menkai moka lietuvių kalbą, organizuoja jo lietuvių kalbos mokymąsi intensyviu būdu pagal bendrojo lavinimo programas Panevėžio Kazimiero Paltaroko gimnazijos išlyginamojoje mobiliojoje grupėje (Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2006 m. spalio 19 d. sprendimas Nr. 1 – 54 – 9)., kartu užtikrina, kad dalį laiko jis mokytųsi kartu su bendraamžiais. Intensyviai lietuvių kalbos mokoma(si) iki vienerių metų (išimtiniais atvejais ir ilgiau), o pagalbos teikimas numatomas keleriems (2–4) metams.

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS
LAIKINŲJŲ MOKYMOSI GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

73. 1-4 ir 5-8 klasių ugdymo turiniui įgyvendinti klasė į grupes dalijama arba sudaromos laikinosios (mobiliosios) grupės dalykams mokytis:

73.1. doriniam ugdymui, jeigu tos pačios klasės mokiniai yra pasirinkę tikybą ir etiką; jungiamos į vieną grupę dviejų paralelių ir gretimų klasių atitinkamos grupės, kuriose yra 1 – 11 mokiniai.

73.2. užsienio kalboms (1-ajai ir 2-ajai) jei klasėje mokosi ne mažiau kaip 21 mokinys; Dviejų paralelių ar gretimų klasių tos pačios kalbos besimokančių mokinių naujai komplektuojamose grupėse, kuriose yra 1-11 mokinių, jungiamos į vieną ;

73.3. antrosios užsienio kalbos (prancūzų, vokiečių, rusų) naujos grupės – jei yra 6 kalbą mokyti pageidaujančių mokinių.

73.4. informacinių technologijų dalykams mokytis klasės skirstomos į grupes, jei klasėje yra daugiau nei 15 mokinių.

73.5. Klasių dalijimo į grupes lentelės per dorinio ugdymo, užsienio kalbų (pirmosios ir antrosios), informacinių technologijų ir technologijų pamokas pateikiamos Ugdymo plano 2-5 prieduose.

74. Grupinėms konsultacijoms, mokymo pagalbai teikti ar kitai ugdymo veiklai mažiausias mokinių skaičius laikinojoje grupėje – 10 mokinių.

ŠEŠIOLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

75. Mokinių mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 ir Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

76. Vaikų, kuriems tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriems reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, mokymas organizuojamas pagal Vaikų, kuriems tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriems reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. ISAK-1836.

77. Tėvai (vaiko globėjai, rūpintojai), pageidaujantys, kad jų vaikui būtų skirtas savarankiškas mokymas namie (ar mokykloje), pateikia mokyklos direktoriui prašymą, prie prašymo prideda gydytojų konsultacinės komisijos (GKK) pažymą. Mokinio mokymas namie įforminamas direktoriaus įsakymu per tris darbo dienas.

78. Mokiniui, mokomam namie, mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgusi į gydytojo konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą. Mokinio mokymui skiriamas Bendruose ugdymo planuose numatytas pamokų skaičius: 1-3 klasių mokiniams - 9 savaitinės pamokos, 4 klasėje - 11, 5-6 klasėse - 12, 7-8 klasėse - 13 pamokų.

79. Dalį pamokų gydytojų konsultacinės komisijos leidimu mokinys gali lankyti progimnazijoje.

80. Mokinys mokomas pagal direktoriaus patvirtintą ir su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) suderintą pamokų tvarkaraštį.

81. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos direktoriaus įsakymu mokinys gali nesimokyti menų, dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie mokinio nesimokomų dalykų įrašoma „atleista“. Dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų mokykloje, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą. Mokiniui, besimokančiam namuose, gali būti skiriama iki 2 papildomų pamokų per savaitę. Šios pamokos mokyklos nuožiūra panaudojamos mokinio pasiekimams gerinti.

82. Individualiai mokomų mokinių užsiėmimų laikas – 35 min.

83. Individualiai mokomų mokinių mokymo apskaita vykdoma Savarankiško mokymosi, mokymo namie ir gydymo įstaigose dienyne.

SEPTYNIOLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO TURINIO PLANAVIMAS.

84. Ugdymo turinys planuojamas Ugdymo planų 6.2,106,120 punktuose nurodytam savaičių skaičiui ir skirtam pamokų skaičiui per savaitę. Mokyklos ugdymo turinys planuojamas, formuojamas ir įgyvendinamas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 patvirtintose Bendrosiose programose (toliau -BP) bei 2016 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. V-46 švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d.

įsakymo Nr. ISAK-2433 „Dėl pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ pakeitimuose apibrėžtais mokinių pasiekimais, atsižvelgiant į ugdymo proceso trukmę, dalyko programai skiriamų pamokų skaičių.

85. Mokytojai parengia ir **iki rugpjūčio 30 d.** pateikia šiuos ilgalaikius planus ir programas vieneriems mokslo metams:

85.1. privalomų dalykų ilgalaikius planus (plano 106 ir 120 punktai). Planai aptariami mokytojų metodinėje grupėje, suderinami su metodinės grupės vadovu ir kuruojančiu direktoriaus pavaduotoju ugdymui

85.2. dalykų modulių programas (plano 65.2 punktas). Programos aptiriamos mokytojų metodinėje grupėje, tvirtinamos direktoriaus

85.3. neformaliojo švietimo programas (plano 57.3, 57.5 punktai). Programas tvirtina direktorius.

86. Ilgalaikiuose planuose būtina numatyti integruojamų programų temas (plano 60 punktas).

87. 1 - 8 klasių dalykų mokytojai (išskyrus kūno kultūros, dorinio ugdymo ir menų) kiekvienoje dėstomo dalyko mokinių grupėje (klasėje) numato **ne mažiau 5**, klasių auklėtojai, kūno kultūros, dorinio ugdymo ir menų – **ne mažiau 3** užsiėmimus per pusmetį su informacinėmis komunikacinėmis technologijomis (toliau –IKT), **kiekvienas mokytojas kiekvienai dėstomai klasei** planuoja, fiksuodamas ilgalaikiuose planuose ir organizuoja **bent po vieną pažintinės, tiriamosios veiklos pamoką** netradicinėje aplinkoje už mokyklos ribų.

88. Ilgalaikiai dalyko planai, juos aptarus metodinėse grupėse, suderinami su metodinės grupės pirmininku, kuruojančiu direktoriaus pavaduotoju ugdymui.

89. Ilgalaikiuose planuose reglamentuotos tokios dalys:

89.1. **1-4 klasių mokytojų:**

89.1.1. Situacijos analizė (mokinių skaičius klasėje, amžius, žinios apie sveikatą, specialiųjų poreikių mokinių skaičius ir jų ugdymosi ypatumai, psichologinė - pedagoginė klasės charakteristika);

89.1.2. Bendrieji ugdymo uždaviniai ir su jais susieti darbo sėkmės kriterijai;

89.1.3. Klasės auklėtojo veiklos tikslas ir uždaviniai.

89.1.4. Mokinių pasiekimai ir ugdymosi gairės.

89.1.5. Integruojamų programų temos.

89.1.6. Pagrindinės ir papildomos mokymo(si) priemonės, kiti ištekliai;

89.1.7. Vertinimas.

89.1.8. Ilgalaikį planą sudarė (mokytojo kvalifikacinė kategorija, vardas, pavardė, parašas)

89.2. **5-8 klasių mokytojų**

89.2.1. Dalykas;

89.2.2. Klasė;

89.2.3. Planą parengė (bendradarbiauja atskirų dalykų to paties klasių koncentro mokytojai)

89.2.4. Pamokų skaičius (valandų skaičius per savaitę ir mokslo metus);

89.2.5. Situacijos analizė (mokinių skaičius klasėje, amžius, žinios apie sveikatą, specialiųjų poreikių mokinių skaičius ir jų ugdymosi ypatumai, psichologinė - pedagoginė klasės charakteristika);

89.2.6. Mokymo(si) tikslas(ai) ir uždaviniai;

89.2.7. Mokymo(si) priemonės/ištekliai;

89.2.8. Mokymo turinys(*IKT panaudojimas):

Etapo (ciklo) pavadinimas, potėmės pagal BP/ Val. (nuo iki) / Gebėjimai (laukiami rezultatai) pagal patenkinamą ir aukštesnįjį BP lygmenį/ Vertinimas/Integracija/ Pastabos dėl plano koregavimo

89.2.9. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas.

89.2.10. Aptarta metodinėje grupėje/ Suderinta su direktoriaus pavaduotoju ugdymui.

89.2.11. Ilgalaikį planą sudarė (mokytojo kvalifikacinė kategorija, vardas, pavardė, parašas)

90. Ilgalaikis planas metų bėgyje mokytojo nuožiūra detalizuojamas trumpesniems laikotarpiams (ciklui, temai, pamokai), kur fiksuojamas konkretus uždavinys (KO IŠMOKSIM?), papildoma medžiaga, numatomas rezultatas Pamokos plano formą ir struktūrą pasirenka mokytojas.

91. Pradinių klasių mokytojos rengia trumpalaikius planus savaitei, kuriuose detalizuoja mokinių pasiekimus, ugdymo turinio individualizavimo ir integravimo elementus, taikomą pasiekimų vertinimą, numato konkrečią klasės auklėtojo veiklą. Trumpalaikius planus skelbia elektroniniame dienyne.

92. Dalykų modulių ir neformaliojo švietimo programos, jei nėra parengtų bendrųjų programų, rengia mokytojai, jas aptarus metodinėse grupėse (Bendro pobūdžio saviraiškos neformaliojo ugdymo grupių- metodinėje taryboje), tvirtina mokyklos direktorius.

93. **Dalykų modulių programose** reglamentuotos tokios dalys:

93.1.1. Įvadas;

93.1.2. Ugdymo tikslai;

93.1.3. Ugdymo uždaviniai

93.1.4. Mokymo(si) priemonės ir ištekliai

93.1.5. Ugdymo turinys(*IKT panaudojimas)

Eil.Nr./Tema /Val.sk./ Gebėjimai (laukiami rezultatai) / Pastabos

93.1.6. Dalyko modulio programa sudaryta remiantis.

93.1.4. Programą sudarė (mokytojo kvalifikacinė kategorija, vardas, pavardė, parašas)

94. **Neformaliojo švietimo programose** reglamentuotos tokios dalys:

94.1.Įvadas

94.2.Ugdymo tikslai

94.3. Ugdymo uždaviniai

94.4.Numatomas veiklos rezultatas

94.5. Ugdymo turinys(*IKT panaudojimas)

Eil.Nr./Tema /Val.sk./ Gebėjimai/ Pastabos

94.6. Neformaliojo švietimo programa sudaryta remiantis.

Programą sudarė (mokytojo kvalifikacinė kategorija, vardas, pavardė, parašas)

95. **Klasės auklėtojo veiklos planas rengiamas pusmečiais. Reglamentuotos tokios plano dalys:**

95.1. Trumpa klasės charakteristika (Mokinių sk.: iš jų mergaičių, berniukų, soc. remtinių vaikų sk., klasės seniūnas(-ė), tėvų komiteto pirmininkas(-ė)).

95.2. Situacijos analizė (ugdymo problemos, pasiekimai, mokymosi motyvacija, tarpusavio santykiai ir t.t.)

95.3. Ugdymo tikslai

95.4. Ugdymo uždaviniai

95.5. Veiklos turinys I pusmečiui(*IKT panaudojimas):

95.6. Situacijos analizė po I pusmečio (pildoma pusmečiui pasibaigus, numatomos prioritetinės II pusmečio veiklos kryptys, lūkesčiai)

95.7. Veiklos turinys II pusmečiui (planas parengiamas pirmąją II pusmečio savaitę)

95.8.. Situacijos analizė po II pusmečio (pildoma pusmečiui pasibaigus, apibendrinami klasės auklėtojo veiklos per mokslo metus rezultatai).

96. Neformaliojo švietimo grupės vadovo **iki rugpjūčio 31 d.** parengtas, metodinėje grupėje ar metodinėje taryboje aptartas bei su kuruojančiu pavaduotoju suderintas neformalaus švietimo programas tvirtina mokyklos direktorius, klasės auklėtojas parengia ir suderina su kuruojančiu direktoriaus pavaduotoju klasės veiklos programas.

II SKYRIUS

PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

97. Mokykla, vykdydama pradinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pradinio ugdymo bendrosiomis programomis, Ugdymo programų aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programų vykdymą.

98. Bendroji programa įgyvendinama vadovaujantis joje nustatytais ugdymo turinio kūrimo ir įgyvendinimo didaktinėmis nuostatomis ir principais, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo, aplinkos kūrimo nuostatomis.

99. Formuojant ugdymo turinį, atsižvelgiama į nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų, pasiekimų vertinimo, NMPP rezultatus.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYMOSI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

100. **Dorinio ugdymo organizavimas.** Mokinio tėvai pateikia prašymą mokyklos direktoriui ir parenka vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tikybą vienerių mokslo metų laikotarpiui.

Nesusidarius mokinių grupei etikai arba tikybai mokytis, sudaroma laikinoji grupė iš kelių klasių mokinių.

101. Kalbinis ugdymas:

101.1. siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos (gimtosios kalbos) pasiekimus, skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir klausymo gebėjimai ugdomi **ir per kitų dalykų ar ugdymo sričių ugdomąsias veiklas** (pvz., naudojant mokomąsias užduotis teksto suvokimo gebėjimams, mąstymui ugdyti, kreipiant dėmesį į kalbinę raišką ir rašto darbus);

101.2. pirmosios užsienio kalbos mokymas:

101.2.1 pirmosios užsienio kalbos mokoma antraisiais–ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais,

101.2.2 tėvai (globėjai, rūpintojai) parenka mokiniui vieną iš mokyklos siūlomų trijų Europos kalbų (anglų, vokiečių, prancūzų),

101.2.3. užsienio kalbai mokytis visose 2-4 klasėse, tam skiriama po 2 ugdymo valandas per savaitę.

102. Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:

102.1. gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama 1/2 pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko, 1/4 dalykui skiriamo laiko ugdymas vykdomas tyrinėjimams palankioje aplinkoje, natūralioje gamtinėje (pvz., parke, miške, prie vandens telkinio ar pan.) aplinkoje, laboratorijose;

102.2. socialiniams gebėjimams ugdytis ¼ pasaulio pažinimo dalyko laiko skiriama ugdymo procesą organizuojant socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje (pvz., lankantis visuomeninėse, bendruomenių, kultūros institucijose ir pan.)

103. Matematinis ugdymas.

Organizuojant matematinį ugdymą vadovujamasi ne tik Bendrosios programos matematikos dalyko programa, bet ir nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais ir rekomendacijomis, naudojamos informacinės komunikacinės technologijos, skaitmeninės mokomosios priemonės.

104. Kūno kultūra:

104.1. Pirmose klasėse vietoje trečiosios kūno kultūros pamokos skiriama plaukimo pamoka, 2-4 klasėse kūno kultūros pamokų metu mokiniams organizuojamos 7 plaukimo pamokos mokyklos baseine per mokslo metus.

104.2. Antrųjų klasių mokiniams trečioji kūno kultūros pamoka skiriama iš valandų mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti.

104.3. 2-4 klasių mokiniams vietoje vienos kūno kultūros pamokos skiriama šokio pamoka.

104.4. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, mokiniams krūvis ir pratimai skiriami mokytojo, atsižvelgus į jų ligų pobūdį.

104.5. Laikinai atleisti nuo kūno kultūros pamokų mokiniai stebi pamokas ir esant reikalui, padeda mokytojui organizuoti ugdymą pamokoje.

105. **Meninis ugdymas** (dailė ir technologijos, muzika, šokis, teatras):

Mokiniai, besimokantys pagal formaliojo švietimą papildančio ugdymo programas (pvz., dailės, muzikos, sporto), direktoriaus įsakymu gali būti atleidžiami nuo atitinkamo privalomojo dalyko savaitinių pamokų (ar jų dalies) lankymo tik tuo atveju, jei atitinkamo dalyko pamokos pamokų tvarkaraštyje yra pirmos ar paskutinės ir mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), užtikrina nedalyvaujančių pamokose mokinių saugumą.

106. Pamokų skaičius pradinio ugdymo programos pirmosios dalies programai įgyvendinti

2018-2019 mokslo metais (grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu):

Dalykai	Dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per 1 metus ir savaitinių pamokų skaičius dalykui (skliausteliuose)				
	1 – oji klasė	2 – oji klasė	3 – oji klasė	4 – oji klasė	Pamokų skaičius 1 – 4 klasėse
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	140 (4)
Kalbos:					
Lietuvių kalba (gimtoji)	245 (7)	280 (8)	245 (7)	245 (7)	1015 (29)
Užsienio kalba (anglų k.)		70 (2)	70 (2)	70(2)	210 (6)
Matematika	175 (5)	140 (4)	175 (5)	140 (4)	630 (18)
Pasaulio pažinimas	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
Meninis ir technologinis ugdymas, kūno kultūra:					
Dailė ir technologijos	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
Muzika	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
Kūno kultūra	70 (2)	70 (1+1*)	70 (2)	70 (2)	280 (7+1*)
Plaukimas	35 (1)				35 (1)
Šokis		35 (1)	35 (1)	35 (1)	105 (3)
Minimalus pamokų skaičius	770 (22)	840(24*)	840 (24)	805 (23)	3162 (93*)
Maksimalus pamokų skaičius	770 (22)	840 (24*)	840 (24)	805 (23)	3162 (93*)
Neformalusis švietimas	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)

PASTABA: * pamokos, skirtos diferencijuotam mokinių ugdymui.

III SKYRIUS
PAGRINDINIO UGDYMO pirmosios dalies PROGRAMOS VYKDYMAS
PIRMASIS SKIRSNIS
PAGRINDINIO UGDYMO pirmosios dalies PROGRAMOS VYKDYMO
BENDROSIOS NUOSTATOS

107. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Pagrindinio ugdymo programos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu NR. V-1309 ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programų vykdymą. Mokiniai gali būti sudaromos sąlygos rinktis dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus, vadovaujantis Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-715 „Dėl Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašas).

108. Mokykla, įgyvendindama pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, užtikrina kalbėjimo, skaitymo, rašymo ir skaitmeninių gebėjimų ugdymą per visų dalykų pamokas.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYMO SI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

Pagrindinio ugdymo programą sudaro šios ugdymo sritys:

109. Dorinis ugdymas.

Dorinio ugdymo dalyką (etiką ar tikybą) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi pats, vienam iš tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarus.

110. Lietuvių kalba ir literatūra:

110.1 siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos (gimtosios) pasiekimus, skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir klausymo gebėjimai ugdomi **ir per kitų dalykų ar ugdymo sričių ugdomąsias veiklas** (pvz., naudojant mokomąsias užduotis teksto suvokimo gebėjimams, mąstymui ugdyti),

110.2. mokomosios užduotys panaudojamos ir skaitymo gebėjimams, ir lietuvių kalbai ugdyti, kreipiant mokinių dėmesį į kalbinės raiškos logiškumą, teiginių argumentavimą nuoseklumą ir rašto darbus).

110.3. mokiniai skatinami savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas;

110.4. laikomasi Bendrų kalbos ugdymo reikalavimų mokykloje (pavyzdžiui, rašto darbus mokiniai įteikia rašytus ranka, informacinių technologijų pamokose naudojamos lietuviška aplinka ir kt.)

BENDRIEJI LIETUVIŲ KALBOS UGDYMO REIKALAVIMAI

Mokykloje privaloma rūpintis lietuvių kalbos ugdymu per visų dalykų pamokas.

1. Mokiniai vadovaujasi šiomis taisyklėmis:

1.1. Kiekvieno sąsiuvinio antraštė užrašoma taip:

Panevėžio „Žemynos“ progimnazijos

7c klasės mokinio(-ės)

Dariaus Kuraičio

lietuvių kalbos ugdymo darbai

(matematikos darbai) ir t. t.

1.2. Data rašoma paraštėje (**2016-04-02**).

1.3. Taškas po antraštiniu pamokos temos pavadinimu nededamas.

1.4. Kiekviena antraštė atskiriama tuščia linija, o toliau užduotis rašoma į kiekvieną eilutę.

1.5. Skaičiai rašomi romėniškais (XX amžius, III tomas, Grigalius XIII ...) arba arabiškais (7 klasė, 1998 metai, 1740-1796, 5 paveikslėlis.) skaitmenimis.

1.6. **Informacinių technologijų pamokose naudojamos lietuviška aplinka.**

1.7. Kiekviename kabinete rekomenduojama turėti paruoštą bendrųjų kalbos kultūros klaidų sąrašą bei

dalyko terminų kirčiavimo žodynėlį.

2. Dalyko mokomosios užduotys panaudojamos kalbai ir mąstymui ugdyti, kreipiant mokinių dėmesį į kalbos **nuoseklumą, logiškumą, planingumą.**

3. Mokiniai skatinami savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas.

4. Mokiniai turi ugdytis kalbinę atsakomybę, kalbinę raišką, suvokdami tai kaip vieną iš prisistatymo viešoje erdvėje įvaizdžio elementų ir sklandžios komunikacijos pagrindą.

6. Mokiniai gali asmeniškai konsultuotis su mokyklos lituanistais, taip pat patikrinti savo gebėjimus naudodamiesi kompiuterinėmis mokomosiomis programomis „**Eksternas**“, „**Kieti riešutėliai**“, **įvairių žodynų popierine bei elektronine versijomis ir kitais šaltiniais:**

- DLKŽ (Dabartinės lietuvių kalbos žodynas) galite patikrinti lietuviško žodžio kirčiavimą, reikšmę.
- LKŽ -20 tomų Lietuvių kalbos žodynas. Galite patikrinti lietuviško žodžio, kurio neradote DLKŽ, kirčiavimą, reikšmę.

- TTŽ-Tarptautinių žodžių žodynas. INTERLEKSIS - kompiuterinė versija. Galite patikrinti tarptautinio žodžio kirčiavimą, reikšmę.

- Sinonimų žodynas.

- Antonimų žodynas.

- Frazeologizmų žodynas. Juose galite rasti informacijos, kuri padės plėsti, turtinti kalbos žodyną.

1. Svetainės:

- www.vlkk.lt - Valstybinės lietuvių kalbos svetainė padės atsakyti į įvairius kalbos klausimus. Jeigu konsultacijų banke nerasite reikiamos informacijos, galėsite klausti ir atsakymą gausite į savo asmeninį elektroninį pašta.

- **Elektroninės erdvės – įvairios mokymo(si) programos** (pvz., portalas.emokykla.lt,e.sviesa.lt/www.testai.tinklas.lt/testas/mjt/take
<http://lietuviu5-6.mkp.emokykla.lt/lt/sisteminiai/meniu/teisinis/apie-projekta/>
www.klaidutis.lt/testai/lietuviu-kalbos-testai.html
<http://sodas.ugdome.lt/viesieji-puslapiai/3300>

- elektroninės bibliotekos biblioteka.mkp.emokykla.lt
<http://www.skaitykle.lt/https://www.knygos.lt/lt/elektronines-knygos/nemokamos/http://www.baltoslankos.lt/elektronines-knygos-1>

2. **Mokomosios programos (kompaktinėse plokštelėse):**

- Lietuvių kalbos kultūra-mokomoji kompiuterinė priemonė, puikiai tinkanti visiems, norintiems praktiškai patikrinti savo kalbos kultūros žinias.

3. Virtuali mokymosi aplinka <http://www.eduka.lt/klase/>

110.5. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos ir literatūros Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio pusmečiui pasibaigus, nuo II pusmečio sudaromos sąlygos išlyginti mokymosi spragas, skiriant papildomas konsultacijas, siūlant mokymąsi laikinojoje (mobiliojoje) grupėje atskirai reglamentuota tvarka. Jei klasėje ar keliose klasėse yra 5 ar daugiau tokių mokinių, jų grupei mokyti skiriamos 1 ar daugiau papildomų pamokų, atsižvelgus į mokyklos turimas mokymo lėšas.

110.6. įgyvendinant 5-8 klasių lietuvių kalbos ir literatūros programą, integruojamas pilietiškumo pagrindų ir laisvės kovų istorijos mokymas, skiriant ne mažiau kaip 18 pamokų (po 2 pamokas kiekvienoje 5-8 klasėje) (buvo 8 pamokos) šioms temoms:

5 klasėse:

Kaip lietuviai laisvę brangino.

Ką reiškia būti tautos piliečiu.

6 klasėse:

Spaudos draudimo metai. Knygnešiai .

Tremties mokykla.

7 klasėse:

Milžinų kapai

Seneliai pasakoja

8 klasėse:

Žmogaus atsakomybė už tautos likimą
Aš čia laisva

111. Užsienio kalbos:

111.1. Ankstyvosios užsienio kalbos toliau mokomasi kaip pirmosios užsienio kalbos 5 klasėje.

111.2. Pirmosios užsienio kalbos bendroji programa 5–6 klasėse orientuota į A2, o 7–8 klasėse – į B1 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.

111.3. Antrosios užsienio kalbos mokoma **nuo 5 klasės**. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka antrąją užsienio kalbą: prancūzų, rusų, vokiečių, anglų (jei šios kalbos nesimoko).

111.3.1. vienerius mokslo metus skiriama viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę naujai atvykusiems (1-4) 6-ųjų klasių mokiniams, kurie nuo 5 klasės nesimokė užsienio kalbos;

111.3.2. susidarius penkių ar daugiau tokių mokinių grupei klasėje ar mokykloje, esant vakuojančių valandų, skirtų mokinių poreikiams tenkinti ir pasiekimams gerinti, skiriamos dvi papildomos pamokos visai mokinių grupei.

111.4. Antrosios užsienio kalbos bendroji programa 5–6 klasėse orientuota į A1, o 7–8 klasėse – į A2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.

111.5. Užsienio kalbas keisti galima tik tuo atveju, jei mokinys yra atvykęs iš kitos Lietuvos ar užsienio mokyklos ir šiuo metu lankoma mokykla dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės tęsti jo pradėtos kalbos mokymosi. Gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu, mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

111.5.1. vienerius mokslo metus jam skiriama viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

111.5.2. susidarius penkių ar daugiau tokių mokinių grupei klasėje ar mokykloje, skiriamos dvi papildomos pamokos visai mokinių grupei;

112. Matematika:

112.1. Mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti naudojamosi problemų sprendimo bendradarbiaujant, finansinio raštingumo pavyzdinėmis užduotimis, Nacionalinio egzaminų centro kasmet rengiamomis matematinio-gamtamokslinio raštingumo konkurso užduotimis, tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų leidiniais ir publikacijomis, visiems mokiniams keliami aukšti mokymosi lūkesčiai.

112.2. Būtina remtis NMPP rezultatais, kurie leidžia objektyviai įvertinti kiekvieno mokinio pasiekimus ir įgalina stebėti individualią pažangą ir teikti reikalingą mokymosi pagalbą naudoti informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomąsias priemones, skiriant pakankamai laiko uždavinių tekstų analizei, jų vizualizacijai, užrašymui matematiniais simboliais.

112.3 Ugdant gabius matematikai mokinius ugdymo procesą labiau individualizuojamas, diferencijuojamas, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus pateikiamos įvairesnės, įdomesnės, įvairaus sunkumo ir sudėtingumo užduotys, naudojamosi nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ užduotimis (ir sprendimų rekomendacijomis) ir kitais šaltiniais.

113. Informacinės technologijos.

Informacinių technologijų programa pradedama įgyvendinti 5 klasėje (skiriama 1 val./sav., 37 val. per mokslo metus), tęsiama 6 ir 8 klasėse (skiriama po 1 val./sav. - 37 val. per mokslo metus).

114. Gamtamokslinis ugdymas:

114.1. Gamtos mokslų mokoma taikant praktinę tiriamąją veiklą. Daugiau dėmesio skiriama gyvosios gamtos stebėjimui, mokslinių idėjų ir technologijų pritaikymui kasdieniame gyvenime.

114.2. Siekiant gerinti gamtamokslinį raštingumą, pirmiausia, tobulinami mokinių pasiekimai Žemės ir visatos bei gyvųjų sistemų ugdymo turinio srityse.

122.7.2.1. per gamtos mokslų (ypač fizikos ir biologijos) dalykų pamokas mokomasi tiriant.

114.2.1. gamtos mokslų dalykų turinys apima mokinių gebėjimus analizuoti ir interpretuoti gamtamokslinių tyrimų ir duomenų rinkimo procedūras bei sąvokas, taip pat gebėjimų mąstyti ir diskutuoti gamtos temomis ugdymą;

114.2.2. atsižvelgiant į mokinių gebėjimus ugdymo procesas labiau individualizuojamas, diferencijuojamas. Ugdymo procese taikomos įvairesnės, įdomesnės, įvairaus sunkumo ir sudėtingumo užduotys. Mokymosi medžiaga pritaikoma atsižvelgiant į mokinių turimas žinias, įgūdžius ir ugdymosi poreikius.

114.2.3. Įgyvendinant numatytą gamtos mokslų turinį deramai dėmesio turi būti skiriama gamtamoksliniams tyrimams: stebėjimui, analizavimui, eksperimentavimui, modeliavimui, įvairioms praktinėms veikloms. Ugdymo procese mokiniai skatinami bendradarbiauti ir (ar) dirbti komandoje, derinami įvairūs ugdymo metodai ir ugdymo inovacijos. Ugdymo turinyje daugiau dėmesio skiriama gyvosios gamtos stebėjimui, mokslinių idėjų ir technologijų pritaikymui kasdieniame gyvenime.

114.2.4. Eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti skiriama ne mažiau kaip 30–40 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus.

89.3. Gamtamoksliniams pasiekimams gerinti, kad būtų geriau suprantamos visuomenės raidos tendencijos, mokslo ir technologijų pažanga ir inovacijų vaidmuo, siūloma robotikos neformaliojo švietimo veikla progimnazijoje, bendradarbiaujama su kitomis Panevėžio švietimo įstaigomis.

115. Technologijos:

115.1. Mokiniai, besimokantys pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5–8 klasėse), kiekvienoje klasėje mokomi proporcingai paskirstant laiką tarp: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų.

115.2. Mokykla, bendradarbiaudama su profesinio mokymo įstaiga, nuo 2018 m. spalio 1 d. 7-ųjų klasių technologijų programos turinį (18 pamokų per mokslo metus) bei 8-ųjų klasių technologijų programos turinį (2-3 pamokas per pusmetį) derina su VšĮ Panevėžio profesinio rengimo centro technologinio ugdymo profesinio mokymo programa, o jai įgyvendinti naudojami VšĮ Panevėžio profesinio rengimo centro profesinio mokymo baze, užsiėmimus vedant dviems (progimnazijos ir profesinio rengimo centro) technologijų mokytojams vienu metu.

(Pagrindas: Panevėžio miesto savivaldybės administracijos 2015-08-24 raštas Nr.19-1948 „Dėl technologijų mokymo VšĮ Panevėžio profesinio rengimo centro bazėje“, 2017-09-18 raštas Nr.19-2452(4.17) „Dėl technologijų mokymo“).

116. Socialinis ugdymas:

116.1. Mokymasis per socialinių ugdymo dalykų pamokas grindžiamas tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, bendradarbiavimu savarankiškai atliekamu darbu ir informacinėmis komunikacinėmis technologijomis.

116.2. Siekiant gerinti gimtojo krašto (pavyzdžiui, miesto, rajono savivaldybės ir kt.) ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes, dalis istorijos ir geografijos pamokų organizuojama netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, vietos savivaldos institucijose, saugomų teritorijų lankytojų centruose), naudojamas virtualiosiomis mokymosi aplinkomis.

116.3. Laisvės kovų istorijai mokyti 5-8 klasėse skiriama ne mažiau kaip 10 pamokų (5-6 klasėse - po 2 pamokas, 7-8 klasėse – po 3 pamokas) į istorijos pamokas integruojant šias temas:

116.3.1. 5 klasėse:

1731 ir 1863m.sukilimai. Jų vadai. Lietuvos partizanai. Jų vadai.

116.3.2. 6 klasėse:

Lietuva-Europos valstybė. Žmogaus teisės Sovietų Sąjungoje.

116.3.3. 7 klasėse:

Graikų-persų karai.

Aleksandras Makedonietis-pasaulio užkariautojas. Mūsų protėviai baltai.

116.3.4. 8 klasėse:

Lietuvos valstybės kūrimasis. Kovų su kryžiuočiais ir kalavijuočiais pradžia.

Žalgirio mūšis.

ATR užsienio politika. Karų amžius.

116.4 Integruojamų programų pamokų temos fiksuojamos e-dienyne dalyko apskaitai skirtose vietose.

116. 5.Istorijos 5–6 klasėse turinys išdėstomas pagal Bendrosiose programose nurodytas temas chronologine tvarka (pradėti dėstyti nuo Europos ir Lietuvos istorijos epizodų);

116.6. Į istorijos, geografijos dalykų turinį integruojama: Lietuvos ir pasaulio realijos, kurios nuolat ir sistemingai atskleidžiamos ir aptariamoms su mokiniais, nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temos, tokias kaip: nacionalinio saugumo samprata ir sistema Lietuvos Respublikoje; rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė; Lietuvos gynybos politika; informaciniai ir kibernetiniai karai ir kitos panašios temos.

117. Kūno kultūra:

117.1. 6-8 klasėse kūno kultūrai pagal ugdymo planą skiriant 2 valandas per savaitę, sudaromos sąlygos visiems mokiniams papildomai rinktis jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas ((pavyzdžiui: šokio, sportinių žaidimų ir pan.) per neformaliojo švietimo veiklą mokykloje ar kitoje neformaliojo vaikų švietimo įstaigoje. Kūno kultūros mokytojai tvarko mokinių, lankančių šias pratybas, apskaitą, direktoriaus pavaduotojui ugdymui, kuruojančiam kūno kultūrą, teikia informaciją apie ugdytinių dalyvavimą kitų neformaliojo švietimo įstaigų veikloje 2018 m. lapkričio mėn.,2019 m.- kovo mėn.

117.2. 5- 8 klasėse kūno kultūros pamokų metu mokiniams organizuojamos 3-5 plaukimo pamokos per mokslo metus. Organizuojant kūno kultūros pamokas patalpose atsižvelgiama į Higienos normos reikalavimus.

117.3. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams sudaromos fizinio aktyvumo rinkimosi galimybės:

117.3.1. esant 7-12 mokinių gali būti pagal ligų pobūdį iš įvairių klasių sudaroma grupė, kuriai skiriamos 2 pamokos per savaitę;

117.3.2. mokiniai gali dalyvauti pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgus į savijautą;

117.3.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje.

117.3.4. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizinės galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

117.4. Kūno kultūros mokytojai mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (pvz.: stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą kompiuterių klasėje, bibliotekoje, konsultacijas, socialinę veiklą ir pan.).

118.Meninis ugdymas:

118.1. Meninio ugdymo dalykus sudaro dailės ir muzikos dalykai.

118.2. Meninis ugdymas integruojamas į neformaliojo švietimo programas, organizuojamas ir kitose erdvėse – kultūros įstaigose, netradicinėje aplinkoje, gamtoje ir kt.

119. Žmogaus sauga.

Žmogaus saugos ugdymas organizuojamas vadovaujantis Žmogaus saugos ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159.

120. Pagrindinio ugdymo pirmosios dalies programai grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti skiriamas pamokų skaičius per savaitę 2018-2019 mokslo metais:

UGDYMO SRITYS IR DALYKAI	KLASĖ				Pagrindinio ugdymo programos I dalyje
	5-oji	6-oji	7-oji	8-oji	
Dorinis ugdymas (etika ar tikiyba)	37 (1)	37(1)	37(1)	37(1)	148 (4)
Kalbos					
Lietuvių kalba ir literatūra	185(5)	222(5+1*)	185(5)	185(5)	777+37 (20+1*)
Užsienio kalba (1- oji)	111(3)	111(3)	148(3+1*)	111(3)	481+37(12+1*)
Užsienio kalba (2-oji)	74(2)	74(2)	74(2)	74(2)	296+74(6+2**)
Matematika ir informacinės technologijos					
Matematika	148(4)	148(4)	148 (4)	185(4+1*)	629+37(16+1*)
Informacinės technologijos	37 (1)	37 (1)	-	37(1)	111 (3)
Gamtamokslinis ugdymas					
Gamta ir žmogus	74(2)	74(2)	-	-	148(4)
Biologija	-	-	37(1)	74(2)	111 (3)
Chemija	-	-	-	74(2)	74 (2)
Fizika	-	-	37(1)	74(2)	111(3)
Socialinis ugdymas					
Istorija	74(2)	74(2)	74(2)	74(2)	296 (8)
Socialinė-pilietinė veikla**	10**	10**	10**	10**	40**
Geografija	-	74(2)	74(2)	74(2)	222(6)
Meninis ugdymas					
Dailė	37(1)	37(1)	37(1)	37(1)	148 (4)
Muzika	37(1)	37(1)	37(1)	37(1)	148 (4)
Technologijos, kūno kultūra, žmogaus sauga					
Technologijos	74(2)	74(2)	74(2)	37(1)	259(7)
Kūno kultūra	111(3)	74(2)	74(2)	74(2)	333(9)
Žmogaus sauga	-	37 (1)	37(1)	-	74 (2)
Sveikatos ir lytiškumo ugdymas bei rengimas šeimai	19*(0,5)	-	19*(0,5)	-	38*(1)
Pamokų skaičius mokiniui per savaitę	26/27,5	28/30	29	30,5/32	113/119
Pažintinė ir kultūrinė veikla	Integruoja ma į ugdymo turinį				

Pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, Mokymosi pagalbai teikti, Skaičius per savaitę	3	3	3	3	12
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius per savaitę)	2	2	2	2	8

PASTABA: * pamokos skirtos diferencijuotam mokinių ugdymui; **valandų skaičius per metus, 26/27 - minimalus pamokų skaičius/ skirta pamokų mokiniui per savaitę

IV SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SIŪLYMŲ POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIKIRANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

121. Mokykla, rengdama mokyklos ir mokinio individualųjį ugdymo planą, sudaro sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, gauti kokybišką ir poreikius atitinkantį ugdymą ir būtiną švietimo pagalbą.

122. Mokykla mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą organizuoja vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2, Nr. 122-5771) ir šio skyriaus nuostatomis.

ANTRASIS SKIRSNIS

INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO RENGIMAS

123. **Vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos siūlymu, tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu, pritaikant bendrąjį mokyklos ar klasės ugdymo planą individualioms mokinio ugdymosi reikmėms, galima:**

123.1. vėliau pradėti mokytis pirmosios ar antrosios užsienio kalbos, mokytis tik vienos užsienio kalbos – mokinį, turintį klausos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto, judesio ir padėties, bendrųjų mokymosi sutrikimų, turintį kochlearinius implantus;

123.2. nemokytis muzikos turinčiojo klausos sutrikimą (išskyrus nežymų);

123.3. nemokytis technologijų turinčiojo judesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų (išskyrus lengvus)

123.4. Vietoje aukščiau nurodytų dalykų mokykla gali tenkinti mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, organizuodama specialiąsias pamokas, teikdama papildomą mokytojo pagalbą.

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SIŪLYMŲ POREIKIŲ, MOKYMO SIŪLYMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

124. Mokinio, kuriam bendrojo ugdymo programa pritaikoma, mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, kokiais aspektais bus pritaikomas ugdymo turinys (ko sieks ir mokysis mokinys, kaip bus mokoma(si), kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai, kokiomis mokymosi priemonėmis bus naudojamosi ir konkrečiam mokiniui pritaikytoje ugdymo programoje numatytus pasiekimus. Keliamosios klasės (5–7) mokinio mokymosi pasiekimai vertinami, atsižvelgus į jo asmeninę

daromą pažangą, palyginus su jam pritaikytoje programoje numatytais pasiekimais ir vadovaujantis BUP 44-55 punktų nuostatomis.

125. Mokinio, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, mokymosi pasiekimai vertinami atsižvelgus į jo asmeninę daromą pažangą (vertinama pažymiais). Programas pritaiko ir individualizuoja dalyko mokytojas, konsultuojamas mokyklos specialiojo pedagogo, logopedo.

126. **Individualizuota programa** rengiama, kai mokiniui nustatytas intelekto sutrikimas. Mokomoji medžiaga keičiama kokybės ir kiekybės atžvilgiu. Tokio mokinio žinios gali būti vertinamos labai gerai, gerai, patenkinamais pažymiais.

127. **Pritaikyta programa** – tai programa, kurios pagrindas yra tos pačios klasės, kurioje mokosi mokinys, bendroji dalyko programa. Mokydamasis pagal pritaikytą programą, mokinys turėtų pasiekti bent jau patenkinamą tos klasės pasiekimų lygį. Mokinio žinios gali būti vertinamos patenkinamais ir nepatenkinamais pažymiais (jei matyti, kad mokinys turi potencialių galių, bet nesistengia). Šių mokinių pusmečių ir metiniai pažymiai turėtų būti patenkinami. Jei mokinys nuolat gauna labai gerus ar nepatenkinamus pažymius, programa peržiūrima: ji atitinkamai sunkinama arba lengvinama.

128. Kalbų mokytojas, vertindamas rašto darbus, atsižvelgia į logopedo rekomendacijas (jeigu mokinys lanko užsiėmimus ir (ar) specialiąsias pratybas).

KETVIRTASIS SKIRSNIS SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMAS

129. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.

130. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir įgyvendinama pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos ir mokyklos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas.

131. Specialioji pagalba (mokytojo padėjėjo) teikiama mokiniui, turinčiam vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“.

95.4. specialioji pedagoginė pagalba teikiama, specialiosios pratybos mokiniams organizuojamos ugdymo proceso metu ar pasibaigus ugdymo procesui, atsižvelgiant į mokinio galias, keliamus ugdymo(si) tikslus, tenkinant jo reikmes.

PENKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE

132. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie savarankišku organizuoja mokykla pagal vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės tarnybos, gydytojų rekomendacijas sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

133. Mokiniui, kuris mokosi pagal pritaikytą bendrojo ugdymo programą, mokyti namie mokykla skiria pamokų vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 107–110 ir 124, 143 punktais, 1 ar 2 pamokos gali būti skiriamos specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms.

134. Mokiniui, kuris mokosi pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, mokyti namie skiriama ne mažiau kaip 8 valandos per savaitę: mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 107–110 punktais, 1 ar 2 pamokos gali būti skiriamos specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms.

V SKYRIUS
PLAUKIMO VAIKŲ NEFORMALIOJO ŠVIETIMO PROGRAMOS
VYKDYMAS MOKYKLOS BASEINE

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

135. Mokyklos baseine (toliau – baseine) vykdoma neformaliojo vaikų švietimo programa, kurios pagrindinis ugdymo tikslas – vaikų mokymas plaukti, saugiai elgtis vandenyje, sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas, gabių vaikų plaukimo sportui paieška ir atranka į plaukimo sportines grupes, sportinio meistriško plaukikų rengimas mokyklos, miesto komandoms, šalies rinktinėms.

136. Baseine ugdymo procesas **prasideda rugsėjo 2 d.**, baigiasi **birželio 30 d.** Mokomasi **šešias** dienas per savaitę. Atsižvelgiant į sportinį meistrišumą mokymas organizuojamas: laisvalaikio po pamokų, poilsio ir švenčių dienomis, atostogų metu.

137. Į plaukimo grupes priimami visų miesto ir rajono mokyklų mokiniai.

138. Sportinio plaukimo grupės formuojamos ir pratybų valandų skaičius nustatomas vadovaujantis Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamento formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo grupių sudarymo rekomendacijomis. (Lentelė pridedama - žr. 37 psl.).

139. Ugdymo turinys skirstomas į keturis etapus: Pradinio rengimo 1-2 metų programos ugdymas trunka 44 savaites; Meistriško ugdymo 1-5 metų programos ugdymas trunka 46 savaites; Meistriško tobulinimo 1-3 metų ir didelio meistriško 1-2 metų programos ugdymas trunka 48 savaites.

140. Ugdymo turinį sudaro teorinis ir praktinis plaukimo įgūdžių formavimas bei realizavimas.

141. Įgyti mokėjimai ir įgūdžiai realizuojami per plaukimo varžybas.

142. Teorinių ir praktinių mokomųjų pratybų laiką ir vietą nurodo užsiėmimų tvarkaraštis, o dalyvavimo varžybose-kalendorinis varžybų planas, patvirtintas mokyklos direktoriaus.

143. Ugdymo turinys fiksuojamas plaukimo grupių mokymo planuose-programose.

144. Plaukimo grupių darbo apskaita vedama treniruočių planavimo ir apskaitos žurnaluose, už žinių teisingumą atsako plaukimo kūno kultūros mokytojas.

145. Į sveikatingumo grupes priimami 8-13 metų amžiaus vaikai.

146. Į mokymo plaukti grupes (birželio, rugpjūčio, rugsėjo mėnesiais) priimami 7-9 metų amžiaus vaikai. Esant laisvoms vietoms, pradinio rengimo grupės gali būti papildomos mokslo metų eigoje.

147. Sveikatingumo ir mokymo plaukti grupių užsiėmimams skiriamos 2 valandos per savaitę.

148. Už baseino treniruočių lankymą tėvai (globėjai, rūpintojai) moka Panevėžio miesto tarybos sprendimu nustatytą mokestį.

